

Transparența decizională în administrația publică în România anului 2007

- context, constatări și perspective -

APADOR-CH

Cuprins

I. Cadre legale ale transparenței decizionale	5
1. Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică – principii și aplicabilitate	5
2. Transparența decizională în Europa și în lume	7
II. Raportul monitorizării implementării Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică	11
1. Metodologia derulării proiectului	11
2. Analiza instrumentelor de care dispun autoritățile monitorizate pentru a aduce la cunoștința publicului informațiile prevăzute de Legea nr. 52/2003	15
a. Interpretarea datelor despre existența și calitatea paginilor de internet	15
b. Interpretarea datelor despre existența și accesibilitatea avizierelor la sediile instituțiilor monitorizate	18
c. Situația de fapt privind monitoarele oficiale ale unităților administrativ-teritoriale	20
3. Interpretarea datelor despre anunțurile privind elaborarea de proiecte de acte normative	24
4. Informații despre anunțarea organizării de dezbateri publice la solicitarea unor asociații legal constituite	28
5. Informații despre anunțarea organizării de ședințe publice și despre minutele acestor ședințe	31
6. Informații despre rapoartele anuale privind transparența decizională	37
III. Bune și rele practici în implementarea Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică	42
1. Banca Națională a României – instituție independentă sau autoritate administrativă autonomă?	42
2. Autoritatea Națională Sanitar-Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor – un exemplu negativ	43
3. Consiliul local Arad – o dovadă că se poate	45
4. Consiliul local Fălticeni – una dintre puținele instituții proactive	46
IV. Recomandări pentru modificarea și completarea Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică	47
V. Anexe	54
1. Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică	54
2. Lista autorităților monitorizate	58
3. Modelul fișei de monitorizare utilizate ca instrument pentru culegerea datelor ..	60
4. Raportul de evaluare a implementării Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică pentru anul 2006 întocmit de Autoritatea Națională Sanitar-Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor	68

Capitolul I. Cadre legale ale transparenței decizionale

I.1. Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică¹ – principii și aplicabilitate

În contextul presiunilor de realizare a reformei administrative potrivit standardelor Uniunii Europene în domeniu, dar și ca o consecință a preocupării constante a unora dintre organizațiile neguvernamentale² în vederea reglementării participării publice în procesul decizional, Ministerul Informațiilor Publice a inițiat în anul 2002 o dezbatere publică privind Legea transparenței decizionale în administrație.

Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică creează condițiile pentru îmbunătățirea dialogului dintre autoritățile publice centrale și locale și cetățeni prin intermediul a trei mecanisme de bază: informare, consultare și participare.

Scopul legii este acela de a reglementa principiul participării publicului în procesul de luare al deciziilor în administrație (cu excepția Guvernului). Adoptarea sa reprezintă un pas semnificativ în continuarea procesului de democratizare a instituțiilor statului, după ce în 2001 a fost adoptată Legea liberului acces la informațiile de interes public.

Un principiu de bază al legii îl reprezintă informarea în prealabil, din oficiu, a cetățenilor asupra problemelor de interes public care urmează să fie dezbătută, și asupra proiectelor de acte normative.

Legea stabilește de asemenea și regulile cu privire la informarea publicului în vederea participării acestuia la procesul decizional. Astfel, autoritățile publice au obligația de a publica anunțuri cu privire la proiectele de acte normative în curs de elaborare prin postarea lor pe site și afișarea la sediul propriu, cât și transmiterea lor către mass-media centrală și locală. În același timp, există obligația de a transmite proiectele de acte normative tuturor persoanelor care au depus o cerere pentru primirea acestor informații. Anunțul trebuie să fie adus la cunoștința publicului cu cel puțin 30 de zile înainte de supunerea către analiză, avizare și adoptare de către autoritățile publice. Alături de nota de fundamentare, expunerea de motive și textul complet al proiectului de act normativ, anunțul trebuie să conțină precizări cu privire la termenul limită, locul și modalitatea prin care cei interesați pot trimite recomandări și sugestii. În acest fel, cetățenii pot fi consultați în procesul decizional.

Pentru prima dată după 1989, legea transparenței decizionale introduce un concept important – acela de dezbatere publică – prevăzându-se chiar obligativitatea organizării unui astfel de eveniment în anumite condiții (dacă acest lucru a fost cerut în scris de către

¹ Textul complet al Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică se regăsește la Anexa 1

² a se vedea inițiativa susținută de coaliția formată din Centrul IRIS pentru reformă instituțională și sectorul informal, Agenția de Monitorizare a Presei - Academia Cațavencu, Societatea Română de Radiodifuziune, Asociația e-Gateway România, Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile și Transparency International – România).

o asociație legal constituită sau de către o altă autoritate publică). Acestea trebuie să se desfășoare în cel mult 10 zile de la publicarea datei și locului unde urmează să fie organizate. Autoritatea publică are obligația să analizeze toate recomandările referitoare la proiectul de act normativ supus dezbaterii.

Legea nr. 52/2003 stabilește și modul în care se face accesul în sala de desfășurare a dezbaterii publice: în limita locurilor disponibile și în funcție de interesul acordat de către asociațiile legal constituite subiecților în discuție. Ordinea de precădere a ședinței publice este stabilită de persoana care o prezidează.

O altă obligație a autorităților publice este aceea de a întocmi și publica rapoarte anuale privind transparența decizională. Acestea trebuie să conțină informații detaliate cu privire la totalul recomandărilor primite, numărul celor incluse în proiectele de acte normative și în conținutul deciziilor luate, numărul participanților la ședințele publice și numărul dezbaterilor publice organizate pe marginea proiectelor de acte normative. Raportul trebuie să includă și o evaluare proprie a colaborării cu cetățenii și asociațiile legal constituite ale acestora. Potrivit legii, raportul va fi făcut public în site-ul propriu, prin afișare la sediu într-un spațiu accesibil publicului sau prin prezentare în ședința publică.

Legea nr. 52/2003 are aplicabilitate generală în administrație. Singurele excepții privesc procesul de elaborare de acte normative și ședințele în care sunt prezentate: informații privind apărarea națională, siguranța națională și ordinea publică, interesele strategice economice și politice ale țării, precum și deliberările autorităților, dacă fac parte din categoria informațiilor clasificate; valorile, termenele de realizare și datele tehnico-economice ale activităților comerciale sau financiare, dacă publicarea acestora aduce atingere principiului concurenței loiale; datele personale.

România este una dintre cele mai avansate țări europene sub raportul existenței unei legi speciale în ceea ce privește transparența procesului decizional în administrația publică. Pe de o parte, s-au reglementat instrumentele practice puse la dispoziția cetățenilor pentru participarea activă în procesul decizional. Pe de altă parte s-au stabilit obligațiile autorităților și instituțiilor publice în raport cu indivizii interesați în acest proces.

Singura necunoscută în cadrul acestui demers de democratizare a instituțiilor statului, în sensul unei culturi centrate pe interesele individului, rămâne maniera în care este implementată legea.

I.2. Transparența decizională în Europa și în lume

La nivelul altor țări transparența decizională este reglementată diferit, în funcție de sistemul legislativ specific.

Astfel, există state precum **Ungaria** a căror Constituție conține prevederi explicite în acest sens. În altele, cum este și cazul **Poloniei**, ele sunt incluse în legea accesului la informațiile de interes public. În **Franța**, participarea cetățenilor la procesul de luare a deciziilor a fost întărită prin prevederi specifice vizând accesul la deliberările consiliilor municipale³. **Marea Britanie** nu are o lege specială privind transparența procesului decizional la nivel central, ci numai la nivel local⁴.

Statele Unite ale Americii reprezintă exemplul clasic al atașamentului față de transparența decizională în administrație. În 1976, în lipsa unor prevederi federale constituționale explicite, a fost emis **The Government in the Sunshine Act**⁵ (5 U.S.C 552B), lege specială ce reglementează accesul la informațiile deținute de guvern și la ședințele publice ale agențiilor ramurii executive care se supun prevederilor Actului. Ulterior, fiecare stat american a adoptat o lege asemănătoare.

În anul 1960, statul **New Jersey** a adoptat legea “Dreptului de a participa la ședințele publice”, iar în 1974 a intrat în vigoare Actul Ședințelor Publice (*Sunshine Law*).

Autoritățile care se supun prevederilor acestei legi au obligația să întocmească **minute** ale tuturor ședințelor, indiferent că sunt ordinare, speciale, ședințe de urgență sau cu caracter închis. Minutele ședințelor ordinare trebuie să includă: data, ora, locul întâlnirii, membrii prezenți, subiectele supuse dezbaterilor, voturile fiecărui membru. De asemenea, minuta trebuie să includă maniera în care s-a realizat informarea cu privire la ședință. Ea trebuie să fie făcută publică, “cât mai curând posibil” (Actul Ședințelor Publice Deschise, 1976, 10:4-14)⁶. Această exprimare vagă cu privire la termenul limită în care minutele trebuie să fie făcute publice generează interpretări diferite pentru fiecare autoritate în parte.

O comparație cu celelalte state americane arată⁷ că legile a 34 dintre ele reglementează standardele minime ale informațiilor care trebuie să fie incluse în minute. Numai 14 stipulează un termen limită precis, acest lucru incluzând publicarea lor “înainte de următoarea ședință”. Astfel, în Georgia minutele trebuie publicate în decursul a două zile lucrătoare, în timp ce în Rhode Island durata este de 35 de zile.

³ Informații cu privire la sistemele legislative în mai multe țări în ceea ce privește accesul la informațiile de interes public și transparența procesului decizional pot fi consultate pe site-ul www.freedominfo.org.

⁴ Actul Guvernării Locale (Local Government Act (Access to Information Act) 1985), <http://www.cfoi.org.uk/localgov.html>.

⁵ Legea transparenței este denumită metaforic “Actul guvernării în lumina soarelui”. Această sintagmă este menită a sugera necesitatea responsabilizării guvernului federal sau statal față de cetățenii americani.

⁶ New Jersey Open Public Meetings Act (N.J.S.A. 10:4-6)

⁷ În Piotrowski, Suzanne J., Partly Cloudy: A Report on the New Jersey Sunshine Law/ <http://www.hightstownborough.com/Other%20PDF%20docs/Partly%20Cloudy%20A%20Report%20on%20the%20NJ%20Sunshine%20Law.pdf-partly>

Legea enumeră nouă situații în care ședințele nu sunt deschise publicului. Cetățenii nu pot participa atunci când sunt discutate probleme care au fost catalogate prin hotărâri judecătorești drept confidențiale sau probleme care ar aduce atingere vieții private a indivizilor. Totodată, nu sunt deschise publicului ședințele în care se discută strategii pentru protejarea siguranței și proprietății publice. Sunt închise publicului și ședințele în care au loc negocieri privind relațiile de muncă (inclusiv angajarea unui potențial candidat) sau negocieri de contract și probleme care au legătură cu cumpărarea de proprietăți.

Potrivit legii transparenței din New Jersey, înainte ca o ședință închisă să aibă loc se adoptă o ordonanță care trebuie să includă descrierea generală a subiectelor care urmează să se discute.

Până la data de 10 ianuarie a fiecărui an, autoritățile publice trebuie să afișeze la sediu și să posteze pe site o agendă a întâlnirilor ordinare programate în acel an. În cazul în care în această perioadă au loc ședințe speciale sau cu caracter închis, autoritățile sunt obligate să înștiințeze publicul cu 48 de ore în avans și să reprogrameze ședințele ordinare. Notificarea trebuie postată într-un spațiu special destinat unor astfel de anunțuri, dată spre publicare către două ziare și secretarulului autorității publice municipale (Actul Ședințelor Publice Deschise, 1976, 10:4-18).

Legile a patru din cele 50 de State nu conțin prevederi în legătură cu obligativitatea înștiințării în prealabil a organizării ședințelor speciale și închise, în timp ce în 26 de state există prevederi explicite referitoare la termenul limită în care trebuie făcută notificarea și reprogramarea ședințelor comune.

Legile transparenței în mai multe state prevăd că trebuie să fie organizată o ședință publică în care să se explice motivele pentru care o ședință urmează să fie închisă participării cetățenilor.

Numai 10 dintre statele americane acordă cetățenilor dreptul de a face recomandări și sugestii în timpul ședințelor publice. Dintre celelalte, 27 de state stipulează în mod explicit că nu se acordă acest drept cetățenilor, iar 14 nu au prevederi în acest sens.

Și la nivelul **Uniunii Europene** interesul pentru includerea cetățenilor în procesul de luare a deciziilor este crescut. Începând cu Tratatul de la Amsterdam (1997), consultarea este integrată în procesul de elaborare a legislației comunitare⁸.

Un domeniu special care se bucură de reglementări internaționale privind obligația includerii cetățenilor în procesul de luare a deciziilor este cel al protecției mediului. **Convenția de la Aarhus** privind accesul la informație, participarea publicului la procesul de luare a deciziilor și accesul la justiție pe probleme de mediu a fost adoptată în anul 1998 sub egida Comisiei Economice a Națiunilor Unite pentru Europa și a intrat în vigoare la 30 octombrie 2001. În prezent 41 de entități au ratificat Convenția, între care și Comunitatea Europeană. Este de remarcat că România a ratificat Convenția de la Aarhus

⁸ “Reglementarea participării publice în România și Uniunea Europeană”, CeRe, 2006, pagina 36.

în anul 2000, înainte de a reglementa prin legi speciale accesul la informații și participarea publicului la luarea deciziilor la nivel general.

Țările în curs de democratizare manifestă un interes particular pentru reglementarea prin legi speciale a participării cetățenilor la procesul de luare a deciziilor, deși, de multe ori, acesta este pur formal. Astfel este și cazul **Republicii Moldova**.

Deși nu există încă o lege, în perioada 2005-2006 a fost discutat, sub diverse forme, un proiect de lege privind transparența procesului decizional în Moldova⁹. Ulterior acesta a fost preluat de Grupul de Lucru al Guvernului. La 25 septembrie 2006 proiectul a fost adoptat de Guvern, remis Parlamentului și retras de urgență nefiind înregistrat.

Proiectul de lege stabilește drepturile și obligațiile subiecților implicați în procesul decizional și stipulează că legea se aplică totalității relațiilor dintre cetățeni, organizațiile lor și autoritățile publice. Organizațiile cetățenești trebuie să îndeplinească câteva caracteristici pentru a fi parte la procesul decizional: să fie non-comerciale, apolitice, să aibă personalitate juridică și să fie finanțate de cetățeni ai Republicii Moldova.

În ceea ce privește informarea publicului, autoritățile au obligația de a posta pe site și/sau la sediul propriu proiectele de acte normative. Acestea pot fi înaintate la cerere numai persoanelor “competente și interesate”. Proiectele trebuie să includă motivul adoptării deciziei, termenul limită, locul și modalitatea prin care persoanele interesate pot avea acces la proiectul de act normativ și pot trimite recomandări; modalitățile de contact a persoanelor responsabile cu colectarea recomandărilor și examinarea lor.

Anunțurile privind organizarea dezbaterilor publice trebuie să fie făcute cu cinci zile înainte ca acestea să aibă loc. Termenul pentru a face și primi recomandări este de cel puțin 10 zile din momentul publicării anunțului de inițiere a procesului decizional.

Totodată, anunțurile cu privire la ședințele publice trebuie făcute cu trei zile înainte ca acestea să aibă loc, conținând data, ora și locul organizării ședinței. Participarea este asigurată în limitele spațiului disponibil, în ordinea priorității, luându-se în considerare interesul organizațiilor cetățenești pentru subiectul ședințelor publice. Gradul de interes este stabilit de persoana care prezidează întâlnirea.

Cazurile de urgență care determină eliminarea consultării publice sunt: starea de război, epidemii sau epizootie, calamități naturale și industriale, atacuri teroriste și alte situații excepționale prevăzute de lege. Motivele adoptării stării de urgență trebuie să fie comunicate publicului prin postarea lor pe site sau în mass-media locală, după caz.

⁹ Proiectul a fost elaborat de Centrul “Acces-info” (Moldova) în colaborare alte ONG-uri (Centrul de Resurse al Organizațiilor Neguvernamentale pentru Drepturile Omului din Moldova; Grupul Social al ONG-urilor, Centrul pentru Jurnalsim Independent, Alianța Anti-Corupție, IDIS “Viitorul”, Asociația “ADEPT”).

Organizația *Article 19*¹⁰ a apreciat că declararea stării de urgență trebuie să intre în competența executivului și nu să se supună discreției autorităților publice.

Autoritățile publice au obligația de a întocmi și publica rapoartele anuale privind transparența decizională. Ele trebuie să cuprindă: numărul deciziilor adoptate în fiecare an, numărul total al recomandărilor primite, numărul total al întâlnirilor consultative, dezbaterilor și ședințelor publice, situația cazurilor în care autoritatea publică a fost acționată în justiție pentru nerespectarea prevederilor legii și penalitățile aplicate funcționarilor publici pentru încălcarea legii.

¹⁰ www.article19.org

Capitolul II. Raportul monitorizării implementării Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică

II. 1. Metodologia derulării proiectului

Monitorizarea a inclus **93 de autorități ale administrației publice locale și centrale** din 16 județe și municipiul București și a fost realizată de 14 organizații neguvernamentale și APADOR-CH.

Lista organizațiilor neguvernamentale participante la monitorizare:

- Centrul de Mediere și Securitate Comunitară, Iași
- Centrul Regional de Resurse pentru Organizații Neguvernamentale Suceava
- Asociația Română de Dezvoltare Comunitară, Craiova
- Centrul Euroregional pentru Democrație, Timișoara
- Asociația ASCENSIUM Sibiu
- Asociația OFENSIVA TINERILOR, Arad
- Centrul pentru Dezvoltare Socială CEDES, Sighișoara
- Asociația EUROCULTURA, Miercurea Ciuc
- Asociația pentru Integrare Socială și Protecția Mediului Feedback, Brașov
- Liga Apărării Drepturilor Omului, filiala Cluj
- Asociația Pro Democrația – Club APD Râmnicu Vâlcea
- Asociația pentru o nouă perspectivă socială și economică în comunitate, Sfântu Gheorghe
- Fundația Oamenilor de Știință Prahova
- Asociația pentru Dezvoltare Comunitară Panaghia

Instituțiile monitorizate¹¹ au fost selectate din toate tipurile de autorități ale administrației publice și au fost:

- 10 autorități centrale din care patru ministere, cinci autorități de reglementare/supraveghere/control și Banca Națională a României (autoritate administrativă autonomă);
- 8 autorități deconcentrate;
- 14 consilii județene;
- 27 consilii locale și/sau primari ale unor municipii reședință de județ;
- 34 consilii locale și/sau primari ale unor localități care nu sunt reședințe de județ.

Se impune următoarea precizare: deși consiliile locale și primarii sunt autorități publice distincte, ele utilizează, în cele mai multe cazuri, același aparat tehnic (avizier și pagină de internet comune, o singură persoană desemnată ca responsabil pentru relația cu societatea civilă, uneori chiar și aceeași registratură). Prin urmare activitățile normative ale celor două autorități distincte sunt făcute publice prin intermediul acelorași mijloace de difuzare a informației, fapt care a făcut practic imposibilă defalcarea activității normative a consiliilor locale de cea a primarului localității respective. De altfel nici

¹¹ Lista completă a autorităților publice monitorizate se regăsește în Anexa 2

funcționarii acestor instituții nu fac, de cele mai multe ori, distincția între consiliul local și primar ca autorități ale administrației publice. Din acest motiv, în cursul monitorizării am asimilat consiliile locale și primarii aceleiași categorii de autorități ale administrației publice locale făcând totuși diferența între consiliile locale și/sau primarii unor municipii reședință de județ și consiliile locale și/sau primarii altor localități (mai mici).

Operatorii de monitorizare **au vizitat cel puțin săptămânal**, începând din data de 8 ianuarie 2007 și până la finele lunii aprilie (**16 săptămâni**), atât sediile instituțiilor respective cât și paginile lor de internet. Constatările au fost consemnate în fiecare săptămână în fișa de monitorizare¹² elaborată de APADOR-CH.

În plus, colectarea de date privind aplicarea Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică s-a realizat printr-o serie de cereri adresate autorităților incluse în program (în baza Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public sau în baza Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică) precum și prin discuții față în față cu persoane desemnate ca responsabil pentru relația cu societatea civilă (care răspund și de aplicarea prevederilor Legii nr. 52/2003) în 12 dintre cele 93 de autorități din program.

1. Vizitele de monitorizare

În urma fiecărei vizite au fost urmărite și consemnate în fișele de monitorizare:

- anunțurile privind proiectele de acte normative, publicate conform art. 6 alin. 2 din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică. S-a verificat dacă anunțul cuprinde:

1. nota de fundamentare/expunere de motive/referat de aprobare privind necesitatea adoptării actului normativ propus;
2. textul complet al proiectului actului respectiv;
3. termenul limită până la care pot fi trimise în scris propuneri, sugestii, opinii privind proiectul de act normativ;
4. locul și modalitatea de trimitere a propunerilor, sugestiilor, opiniilor.

Pentru fiecare anunț s-au notat denumirea proiectului, data postării pe site și data fixată pentru trimiterea propunerilor, sugestiilor opiniilor.

- anunțurile privind dezbaterile publice organizate, la cererea scrisă a unei organizații legal constituite, pentru discutarea publică a proiectelor de acte normative, potrivit art. 6 alin. 7 și 8 din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică. S-a verificat dacă anunțul cuprinde:

1. data la care este organizată dezbaterea publică;
2. locul în care se va desfășura dezbaterea publică;
3. tema dezbaterii publice.

Pentru fiecare anunț s-a notat tema dezbaterii, data postării pe site și data fixată pentru dezbaterea publică.

- anunțurile privind ședințele publice organizate din oficiu, potrivit art. 7 din Legea nr. 52/2003. S-a verificat dacă anunțul cuprinde:

¹² Modelul fișei de monitorizare se regăsește în Anexa 3

1. data și ora la care se va desfășura ședința publică;
2. locul în care se va desfășura ședința publică;
3. ordinea de zi a ședinței publice.

Pentru fiecare anunț s-au notat data postării pe site și data fixată pentru ședința publică.

- minutele ședințelor publice, publicate conform art. 10 din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică. S-a urmărit dacă:
 1. pentru fiecare ședință publică anunțată a fost postată pe site și minuta;
 2. minuta conține un rezumat al punctelor de vedere exprimate de participanți;
 3. minuta conține rezultatul dezbaterilor,
 4. minuta consemnează votul fiecărui membru.
- rapoartele anuale privind transparența decizională, publicate conform art. 12 alin. 2 din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică. S-a notat pentru ce ani au fost întocmite rapoartele și dacă fiecare raport anual cuprinde, cel puțin:
 1. numărul total al recomandărilor primite;
 2. numărul total al recomandărilor incluse în proiectele de acte normative și în conținutul deciziilor luate;
 3. numărul participanților la ședințele publice;
 4. numărul dezbaterilor publice organizate pe marginea proiectelor de acte normative;
 5. situația cazurilor în care autoritatea publică a fost acționată în justiție pentru nerespectarea prevederilor Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică;
 6. evaluarea proprie a parteneriatului cu cetățenii și asociațiile legal constituite;
 7. numărul ședințelor care nu au fost publice și motivația restricționării acestora.

Pe tot parcursul celor 16 săptămâni de monitorizare operatorii au identificat anunțurile privind organizarea de ședințe publice, prin monitorizarea site-urilor, a mass-media locală și prin deplasarea săptămânală la sediul autorităților administrative și au participat la toate ședințele publice despre a căror organizare au aflat.

Cu ocazia participării s-a urmărit:

- dacă au fost prezenți și alți cetățeni;
- numărul aproximativ al acestora;
- dacă s-au făcut recomandări și câte;
- reacția autorităților, în timpul ședinței, la primirea recomandărilor și pe parcursul dialogului cu cetățenii.

Tot în cursul vizitelor săptămânale operatorii au verificat existența și accesibilitatea avizierelor precum și existența și nivelul de funcționalitate a paginilor de internet ale instituțiilor monitorizate.

În luna ianuarie a fost verificată existența pe plan local a monitoarelor oficiale prevăzute de Ordonanța Guvernului nr. 75/2003.

2. Cereri formulate pe baza Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică

La sfârșitul lunii **ianuarie** fiecărei autorități din program i s-a adresat o cerere, în temeiul art. 6 alin. 1 teza finală din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, prin care se solicita **transmiterea proiectelor de acte normative** ce urmau a fi supuse analizei/avizării/adoptării de către acea autoritate. În luna **februarie**, fiecărei autorități din program care a răspuns cererii anterioare, cu excepția celor centrale, i s-a adresat o altă cerere, în temeiul art. 6 alin. 7 din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, pentru **organizarea unei întâlniri în care să se dezbată public un proiect de act normativ**.

3. Cereri formulate pe baza Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public

La începutul lunii **martie**, fiecărei autorități din program i s-a adresat o cerere, în baza Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, prin care s-a solicitat comunicarea de copii ale:

- hotărârii adoptate de consiliul județean/local (municipal, orașenesc, comunal) prin care se **stabilesc procedura** și modalitățile de aducere la cunoștința publică a măsurilor de interes major, a proiectelor de acte normative la care se referă Legea nr. 52/2003, precum și de consultare a cetățenilor cu privire la acestea.
- **rapoartelor anuale** privind transparența decizională, prevăzute de art. 12 din Legea nr. 52/2003.

La începutul lunii **aprilie**, fiecărei autorități i s-a trimis o **cerere, în baza Legii nr. 544/2001** privind liberul acces la informațiile de interes public, prin care s-a solicitat **comunicarea numărului și titlului fiecărui act normativ adoptat în lunile februarie și martie, precum și copii ale acestor acte**.

În cursul lunii **mai** APADOR-CH a trimis celor 93 de autorități monitorizate o altă cerere, în baza Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, în care se solicitau informații punctuale precum și autoevaluarea transparenței decizionale a instituției respective și propuneri pentru îmbunătățirea acesteia.

4. Interviuri cu persoane desemnate ca responsabil pentru relația cu societatea civilă

În luna **iunie** au avut loc discuții față în față cu persoanele desemnate ca responsabil pentru relația cu societatea civilă (care răspund și de aplicarea prevederilor Legii nr. 52/2003) în 12 dintre cele 93 de autorități din program. Selecția celor 12 instituții s-a făcut ulterior analizei preliminare a datelor rezultate în urma celor 16 săptămâni de monitorizare și a ținut acele autorități care s-au făcut remarcate prin bune sau rele practici în ceea ce privește transparența decizională. Un alt criteriu al selecției a avut în vedere reprezentarea în eșantion a tuturor celor cinci tipuri de instituții incluse în program. Ca urmare, au avut loc discuții cu persoanele desemnate ca responsabil pentru relația cu societatea civilă din două autorități centrale, o autoritate deconcentrată, două consilii județene, trei consilii locale și/sau primari ai unor municipii reședință de județ și patru consilii locale și/sau primari ai unor localități care nu sunt reședință de județ.

II. 2. Analiza instrumentelor de care dispun autoritățile monitorizate pentru a aduce la cunoștința publicului informațiile prevăzute de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică

Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică prevede faptul că anunțurile privind proiectele de acte normative, anunțurile privind organizarea de dezbateri publice la solicitarea unor asociații legal constituite și anunțurile privind organizarea de ședințe publice din oficiu **trebuie aduse la cunoștința publicului atât prin intermediul site-ului cât și prin afișare la sediu**, într-un loc vizibil, ușor accesibil publicului. De asemenea, prevederile legale stipulează că atât minutele ședințelor cât și rapoartele anuale privind transparența decizională trebuie făcute publice prin aceste două mijloace de comunicare.

Pentru a îndeplini aceste obligații autoritățile administrației publice locale ar trebui, în primul rând, să dispună de logistica necesară și anume de site-uri bine organizate și actualizate și de aviziere sau locuri de afișaj în care informația să poată fi facil accesată.

II. 2.a. Interpretarea datelor despre existența și calitatea paginilor de internet.

Din cele 93 de autorități monitorizate 20 nu au pagină proprie de internet și nici nu se regăsesc în paginile unor autorități supraordonate. În această situație sunt Centrul Militar Arad, Oficiul Județean de Cadastru și Publicitate Imobiliară Timiș precum și 18 consilii locale și/sau primari ai unor localități care nu sunt reședință de județ. Acestora din urmă le este greu imputabilă lipsa paginii proprii de internet deoarece sunt, în general, instituții din mediul rural care nu dispun de mijloace financiare și de resurse umane pentru a-și îndeplini această obligație legală. Pe de altă parte, știut fiind faptul că populația localităților respective nu are, decât cu mici excepții, acces la internet. Cu toate acestea, mai ales în contextul dezvoltării economice și a fenomenului deplasării populației tinere dinspre rural spre urban și din țară spre vestul Europei, îmbunătățirea abilității autorităților din localitățile mici de a comunica publicului informații prin intermediul internet-ului este un proces necesar.

Există 16 autorități care au site dar este nefuncțional din punctul de vedere al transparenței decizionale în sensul că: fie nu a fost actualizat niciodată pe parcursul celor 4 luni de monitorizare, fie nu conține nicio secțiune care să se refere la transparența decizională sau cel puțin informații cu privire la acest domeniu așa cum este prevăzut în Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică. De exemplu pagina de internet a comunei Fântânele din județul Arad (<http://www.cjarad.ro/fantanele/>). Pagina de web este găzduită pe site-ul Consiliului județean Arad ca de altfel paginile tuturor comunelor din județ. Ea conține trei mari secțiuni: Administrația locală, Prezentarea localității și Turism. Secțiunea Administrația locală are patru subsecțiuni (Primăria, Consiliul local, Declarații de avere și Regulamentul Consiliului local) în niciuna dintre ele neexistând vreo informație legată de transparența decizională sau măcar referitoare la hotărâri deja adoptate.

Primăria Segarcea are pagină proprie de web (<http://www.primariasegarcea.ro>) însă referitor la procesul decizional nu publică decât hotărâri deja adoptate și asta la aproximativ două luni de la data ședinței pe a cărei ordine de zi s-au aflat. Nu există anunțuri de proiecte de acte normative sau de organizare a unor ședințe sau dezbateri iar secțiunea “Știri/Comunicate” a fost pe toată perioada monitorizării (ca și la data redactării) “în lucru”.

Alte 57 de autorități au site-uri funcționale. Chiar dacă unele pagini de internet sunt prost organizate, informațiile referitoare la transparența decizională există și pot fi accesate mai greu sau mai ușor. Spre exemplu, pe site-ul Primăriei Sibiu în secțiunea “Informații Publice” subsecțiunea “Raporte” se afișează următorul anunț:

12 Jul, 2006

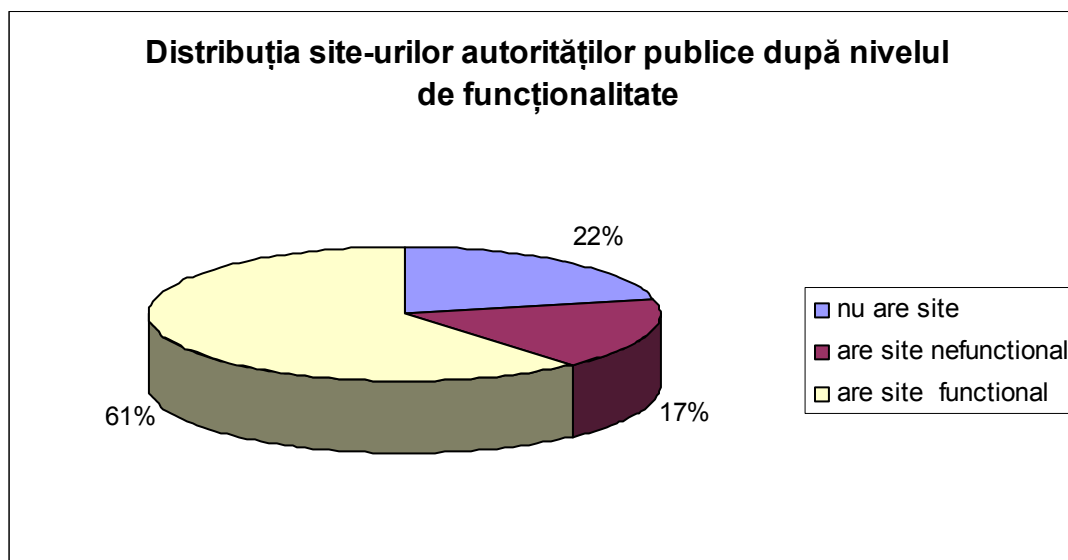
Proiect de mediu BERD

BERD ia în considerare posibilitatea de a acorda Primăriei Municipiului Sibiu și Companiei de Transport TURSIB un împrumut de 15 milioane de Euro, pentru achiziționarea a 30 de autobuze și pentru reabilitarea unor străzi selectate.

Aici aveți un REZUMAT AL ANALIZEI DE MEDIU

Deși Analiza de mediu este un raport, o persoană care accesează pagina de internet a Primăriei Sibiu s-ar putea aștepta să identifice în această subsecțiune și celelalte rapoarte ale instituției. În schimb, rapoartele de activitate ale funcționarilor și ale instituției se regăsesc în subsecțiunea “Anunțuri Publice” iar anunțurile privind proiectele de acte normative sunt postate în secțiunea “Consiliul local”. Astfel, un site prost structurat sau neactualizat poate împiedica sau îngreuna accesul publicului la informația căutată.

La nivelul tuturor celor 93 de autorități ale administrației publice locale și centrale monitorizate, situația site-urilor se prezintă conform graficului de mai jos:

Toate cele zece instituții care își desfășoară activitatea la **nivel central** au pagini de web funcționale și actualizate periodic. Există totuși mari diferențe între modul în care acestea sunt structurate, în sens pozitiv făcându-se remarcată pagina Autorității Naționale pentru Reglementare în Comunicații și Tehnologia Informației (organizată inginereste: simplu și logic). La polul opus se situează Agenția Națională pentru Protecția Consumatorului pe a cărei primă pagină de internet se găsesc secțiuni ale căror denumiri sunt cât se poate de relevante pentru cetățeanul obișnuit cum ar fi “D.M.P.P.P.” sau “Rapex” (scurt glosar: D.M.P.P.P. – Direcția Metale Prețioase și Pietre Prețioase, RAPEX – Sistem de avertizare rapidă). În interiorul acestui site identificarea unei anumite informații este o adevărată aventură.

Dintre **autoritățile deconcentrate** monitorizate două nu au deloc pagină de web, trei sunt găzduite de site-urile autorităților centrale pe care le reprezintă în teritoriu iar celelalte trei au pagini proprii și funcționale dar din care informațiile relevante cu privire la implementarea Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică lipsesc cu desăvârșire.

Cele 14 **consilii județene** incluse în proiect au site-uri funcționale și, în general, bine organizate și actualizate periodic. Cele 27 de **consilii locale și/sau primari ai localităților reședință de județ** monitorizate pe parcursul celor 16 săptămâni au pagini de internet numai una dintre acestea fiind actualizată cu întârzieri, toate celelalte fiind bine organizate și funcționale. Jumătate dintre **consiliile locale și/sau primarii din alte localități decât reședințele de județ** monitorizate nu au pagină de web, 12 au pagini dar prost actualizate sau cu informație greu accesibilă iar cinci dintre acestea au site-uri funcționale.

Se constată cu ușurință faptul că nivelul de vizibilitate prin intermediul internet-ului scade cu cât instituțiile sunt mai mici, lucru explicabil prin marile diferențe economice și sociale între mediul urban și cel rural.

În concluzie, din 93 de autorități ale administrației publice locale și centrale monitorizate, numai 61% au posibilitatea reală de a informa publicul prin intermediul site-urilor. Acest lucru nu înseamnă însă că autoritățile respective și utilizează eficient imensa resursă a internet-ului în scopul implementării Legii nr. 52/2003.

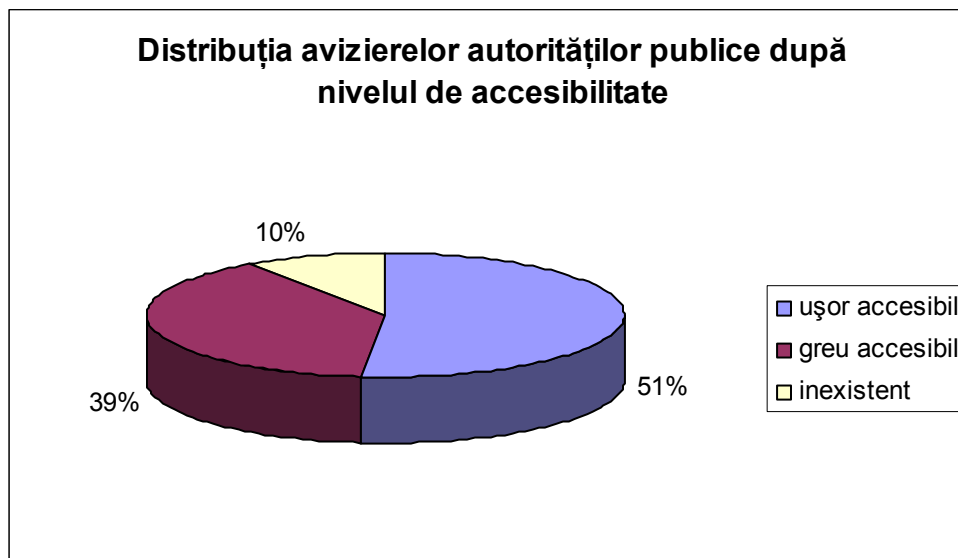
II. 2. b. Interpretarea datelor despre existența și accesibilitatea avizierelor la sediile instituțiilor monitorizate.

Din cele 93 de instituții monitorizate nouă nu au avizier sau vreun loc improvizat unde să fie afișat ceva. Una dintre acestea este, pentru exemplificare, Oficiul Județean de Cadastru și Publicitate Imobiliară Timiș, instituție care nu are nici pagină de internet. Ar fi interesant de analizat prin ce mijloace se realizează comunicarea cu publicul, inevitabil parte a activității instituției, în aceste condiții de opacitate totală.

36 de instituții dispun de aviziere sau locuri unde se plasează anunțurile dar informațiile sunt dificil de obținut ori pentru că este greu de ajuns la locul afișării (cetățenul interesat trebuie să se legitimeze pentru a intra în instituție, trebuie să urce câteva etaje sau să străbată zeci de metri pe holuri) ori pentru că avizierul este prost organizat (așezat prea sus, prea multe anunțuri postate unul peste altul...).

Puțin mai mult de jumătate dintre instituții, 48 din 93 monitorizate, au aviziere sau locuri amenajate pentru afișaj amplasate în locuri vizibile și în care informația poate fi facil accesată.

La nivelul tuturor celor 93 de autorități ale administrației publice locale și centrale monitorizate, situația avizierelor se prezintă conform graficului de mai jos:

Dintre **autoritățile centrale** patru dispun de aviziere vizibile iar șase au aviziere sau locuri de afișaj în care informațiile pot fi accesate deși cu o oarecare dificultate. La Banca Națională a României trebuie să te înarmezi cu răbdare și să ai simț de orientare turistică dacă vrei să ajungi la avizier iar la Autoritatea Națională de Reglementare și Monitorizare a Achizițiilor Publice dacă vrei să citești anunțurile instituției trebuie să le

cauți printre numeroase oferte ale unor agenții de turism, oferte actualizate mai des decât anunțurile Autorității Naționale de Reglementare și Monitorizare a Achizițiilor Publice.

Din punctul de vedere al afișării la sediu situația în rândul **autorităților deconcentrate** este următoarea: una dintre instituții nu are avizier sau un loc destinat afișării, trei au aviziere amplasate în locuri greu accesibile publicului iar restul de patru au aviziere amplasate vizibil și cu informația ușor accesibilă.

La nivelul **consiliilor județene** există șase aviziere bine amplasate și organizate, șapte aviziere în care informația poate fi obținută cu dificultate iar două consilii județene nu au avizier sau un loc amenajat pentru afișaj.

Situația avizierelor **consiliilor locale și/sau primarilor unor municipii reședință de județ** este următoarea: două instituții nu au avizier de nici un fel, 11 au aviziere sau locuri de afișaj greu accesibile iar restul de 14 au aviziere vizibile și bine organizate.

Din punctul de vedere al afișajului la sediile **consiliilor locale și/sau primarilor din localități altele decât reședințe de județ** situația se schimbă radical: numai două dintre aceste 34 de instituții nu au avizier, nouă au aviziere dar nu sunt ușor accesibile în timp ce 23 au aviziere vizibile și bine organizate. Este exact inversul situației cu privire la paginile internet; cu cât instituția este mai îndepărtată de centru (administrativ sau geografic) cu atât crește vizibilitatea ei prin intermediul afișajului de la sediu. Acest lucru este oarecum normal dacă raportăm activitatea autorităților respective la posibilitățile de informare ale publicului țintă.

Cu toate acestea, prevederile Legii nr. 52/2003 sunt foarte clare: instituțiile (fie ele centrale sau locale) trebuie să utilizeze atât internetul cât și avizierul pentru a aduce la cunoștința publicului informațiile cu privire la elaborarea de acte normative și pe cele referitoare la procesul decizional. Utilizarea unuia sau altuia dintre aceste canale de comunicare nu este lăsată la latitudinea autorităților. Faptul că nu sunt folosite atât site-ul cât și avizierul (sau, mai rău, instituția nu dispune de amândouă) reprezintă o încălcare a Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.

II. 2. c. Situația de fapt privind monitoarele oficiale ale unităților administrativ-teritoriale

Principiile transparenței decizionale nu se restrâng la obligația autorităților administrației publice de a informa și de a da publicului posibilitatea de a se implica în procesul de elaborare a actelor normative și în procesul decizional. Rezultatul finalizării unui anume proces decizional este un act normativ. Cetățenii au dreptul de a fi informați cu privire la hotărârile și dispozițiile cu caracter normativ adoptate de autorități. În acest sens, în sarcina autorităților revine obligația de publica propriile acte normative după caz: autoritățile administrației publice centrale în Monitorul Oficial al României iar autoritățile administrației publice județene și locale în monitoarele oficiale ale unităților administrativ-teritoriale.

Existența monitoarelor oficiale ale unităților administrativ-teritoriale este reglementată prin **Ordonanța Guvernului nr. 75/2003 privind organizarea și funcționarea serviciilor publice de editare a monitoarelor oficiale ale unităților administrativ teritoriale.**

Conform acesteia, la nivelul județelor, respectiv al Municipiului București, se înființează servicii publice de editare a monitoarelor oficiale în subordinea consiliului județean. “Monitorul oficial al județului și al municipiului București este publicația oficială care are ca obiect de activitate producția editorială, tipografică și de difuzare a actelor și documentelor emise sau adoptate de autoritățile administrației publice locale, președintele consiliului județean, prefect și serviciile publice descentralizate ale ministerelor și ale celorlalte organe centrale” (Art. 4).

La Art. 8. - (1) Ordonanța Guvernului nr. 75/2003 privind organizarea și funcționarea serviciilor publice de editare a monitoarelor oficiale ale unităților administrativ teritoriale se stipulează că: “Consiliile județene, Consiliul General al Municipiului București, precum și consiliile locale ale municipiilor, sectoarelor municipiului București, orașelor și comunelor vor stabili, prin hotărâre, procedura și modalitățile de aducere la cunoștință publică a hotărârilor și dispozițiilor cu caracter normativ ale autorităților administrației publice locale sau județene, cu respectarea prevederilor Legii nr. 215/2001, cu modificările și completările ulterioare.”

În municipii, sectoarele municipiului București și orașe, editarea de monitoare oficiale este posibilă dar nu obligatorie. Obligativitatea autorităților administrației publice de la nivelul, municipiilor, orașelor comunelor și sectoarelor Municipiului București se reduce la publicarea actelor normative proprii în monitorul oficial al județului în care autoritatea respectivă funcționează, respectiv în Monitorul oficial al Municipiului București. Astfel, conform Ordonanței Guvernului nr. 75/2003 privind organizarea și funcționarea serviciilor publice de editare a monitoarelor oficiale ale unităților administrativ teritoriale, ar trebui să existe cel puțin 41 de monitoare oficiale județene și cel al Municipiului București. Monitorizarea de față a acoperit 93 de instituții din 16 județe și

Municipiul București deci ar fi trebuit să fie identificate cel puțin 16 monitoare oficiale județene și unul al Municipiului București.

În patru dintre județele monitorizate nu există monitor oficial publicat de consiliul județean respectiv sau, dacă acesta există, atunci este de negăsit. Iată, de exemplu, ce notează operatorul în fișa de monitorizare aferentă Consiliului Județean Neamț în urma deplasării la sediul instituției: ”Persoanele întrebate despre existența unui monitor oficial nu au știut să dea informații”.

Alte patru consilii județene publică monitoare oficiale a căror frecvență de apariție fie nu este stabilită fie nu este respectată de instituția care editează. De exemplu, Monitorul oficial al județului Mureș nu are o frecvență de apariție prestabilită, el apare ori de câte ori se adună un anumit număr de acte și documente. Conform raportului de activitate pe semestrul I al Consiliului județean Mureș, în intervalul menționat au fost publicate 3 monitoare oficiale, deci o apariție la interval de două luni.

Restul de nouă consilii județene își respectă obligația legală de a edita periodic monitorul oficial. Șase dintre ele editează monitorul oficial trimestrial iar trei dintre ele lunar. Unele dintre aceste monitoare oficiale județene conțin, pe lângă hotărârile Consiliului județean și acte normative ale altor instituții din județ. De exemplu, la Cluj monitorul oficial, publicație lunară care cuprinde toate hotărârile Consiliului județean din luna respectivă, conține și cele mai importante hotărâri ale primarilor/consiliilor locale din județ.

În schimb, Consiliul județean Prahova nu publică în monitorul oficial județean decât documente proprii pentru că celelalte autorități din județ și mai ales cele din mediul rural nu au fost de acord cu publicarea actelor lor normative datorită necesității participării la costurile de editare. Se impun, cu privire la acest caz (nesingular), anumite precizări: autoritățile publice locale care nu editează un monitor oficial propriu au obligația de publica actele administrative emise sau adoptate în monitorul oficial județean dar au și obligația de a participa la cheltuielile de publicare. Pe de altă parte, aparatul tehnic de redactare, editare, distribuție se află în subordinea consiliului județean, acesta din urmă fiind cel care stabilește tarifele aferente. Ca urmare, anumite autorități ale administrației publice locale justifică nepublicarea actelor administrative emise sau adoptate prin faptul că efortul bugetar propriu ar fi prea mare.

Monitorul oficial al Consiliului județean Arad cuprinde hotărâri ale Consiliului județean Arad cu caracter normativ, precum și hotărâri ale consiliilor locale din județ, în măsura în care acestea transmit spre publicare respectivele documente. Consiliile locale transmit aceste hotărâri numai în mod excepțional, pe când prefectul și autoritățile publice deconcentrate ale ministerelor și ale celorlalte organe centrale nu își transmit deloc spre publicare Monitorului oficial județean actele și documentele emise sau adoptate.

În ceea ce privește Monitorul Oficial al Municipiului București situația este următoarea: instituția există ca aparat de editare, funcționează și editează lunar monitorul care este însă practic invizibil publicului larg datorită modalității defectuoase de distribuție. Tirajul

este de aproximativ 200 de exemplare care se distribuie pe bază de abonament unor instituții din subordinea Consiliului General al Municipiului București și, cu titlu gratuit, Primăriilor Sectoarelor din București. La solicitarea reprezentantului APADOR-CH de a achiziționa sau măcar de a consulta ultimul număr al publicației, răspunsul a fost că acest lucru nu e posibil, însă, în măsura în care un cetățean este interesat de o anumită informație, acesta poate obține o fotocopie a paginilor din monitorul în care informația a fost publicată urmând a achita costurile multiplicării (“două-trei mii de lei”). Conform afirmațiilor angajaților serviciului, Monitorul Oficial al Municipiului București conține toate hotărârile Consiliului General precum și acte normative ale unor instituții subordonate.

Astfel, din cele 17 monitoare care ar fi trebuit să fie editate la nivelul celor 16 județe și al Municipiului București, în cursul monitorizării au fost identificate 14 din care numai 10 sunt periodice.

Au fost de asemenea identificate în cursul monitorizării și câteva monitoare oficiale editate de alte autorități decât consiliile județene. Spre exemplu Primăria Timișoara publică lunar Monitorul Primăriei Timișoara, într-un tiraj de 125.000 de exemplare care sunt distribuite gratuit și care conține și hotărârile consiliului local (prin contrast; Monitorul oficial al Consiliului județean are un tiraj de 225 de exemplare și apare trimestrial). Și în județul Vâlcea primăria orașului reședință de județ publică un monitor propriu de asemenea cu o frecvență de apariție mai mare decât cel județean.

Modalitatea de distribuire a monitoarelor oficiale publicate de către consiliile județene nu este una unitară. Fiecare dintre aceste instituții își stabilește conținutul documentului, numărul de exemplare pe care le tipărește, căror persoane le este distribuit gratuit, dacă se pot face abonamente etc.

Majoritatea autorităților care își respectă obligația de a edita monitorul oficial și-au stabilit un **tiraj** destul de mic, în jur de 100-200 de exemplare singura excepție notabilă și lăudabilă din acest punct de vedere fiind cea a Monitorului Primăriei Timișoara (125.000 de exemplare).

De regulă, exemplarele sunt distribuite: membrilor consiliilor județene, prefectului și unor instituții din subordinea acestora, accesul publicului larg la informații fiind destul de dificil. De exemplu, în județul Sibiu monitorul oficial județean apare lunar și se distribuie către primării și alte instituții din județ, poate fi consultat la sediul consiliului județean dar nu poate fi cumpărat și nu se poate face nici abonament. În județul Arad nu există procedură prin care să te poți abona deoarece, după cum declară responsabilul pentru relația cu societatea civilă “nu au existat solicitări în acest sens”. Cu toate că nu există procedură stabilită de abonare, persoana care ar dori să achiziționeze monitorul oficial ar trebui să plătească valoarea tipăririi exemplarelor solicitate și valoarea corespondenței, adică serviciul poștal.

Unele dintre autoritățile monitorizate, mai ales consiliile locale și primăriile din localitățile reședință de județ își fac cunoscută activitatea publicând **buletine informative**

și/sau **ziare** care conțin informații de interes cetățenesc și, uneori, și acte normative ale respectivei autorități. Astfel, Primăria Municipiului Târgu Jiu editează “Curierul Primăriei”, ziarul “Primăria Sibiului” apare și pe hârtie și în format electronic și conține hotărârile consiliului local precum și alte informații legate de activitate primăriei iar în județul Harghita există două publicații bilingve româno-maghiare editate de Consiliul județean și Primăria Miercurea Ciuc, publicații care conțin informații cotidiene și câteodată informații de interes general.

Și unele instituții din localități mai mici editează publicații proprii cum ar fi, de exemplu, “Foaia Săcălazului”.

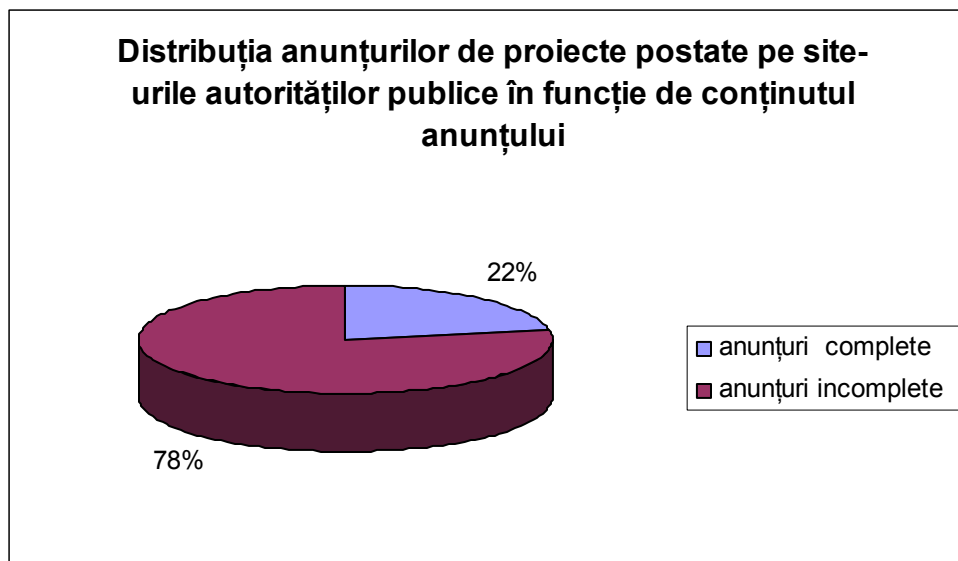
Beneficiarul principal al monitorului oficial, cetățeanul, nu are acces la el, de cele mai multe ori nici nu știe că acesta există. De fapt, mulți dintre funcționarii aparatului administrativ local se află în aceeași situație. Se poate concluziona că eficiența editării/distribuirii monitoarelor oficiale ale unităților administrativ-teritoriale este aproape nulă.

II. 3. Interpretarea datelor despre anunțurile privind elaborarea de proiecte de acte normative

Capitolul II - Secțiunea 1 din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică - Dispoziții privind participarea la procesul de elaborare a actelor normative – reglementează **obligățiile autorităților publice de a face publice proiectele de acte normative elaborate precum și de a organiza dezbaterea publică a acestora dacă există solicitări în acest sens**. Astfel, autoritățile administrației publice au obligația să publice un anunț referitor la elaborarea de proiecte de acte normative pe site-ul propriu, să-l afișeze la sediul propriu, într-un spațiu accesibil publicului, și să-l transmită către mass-media centrală sau locală, după caz.

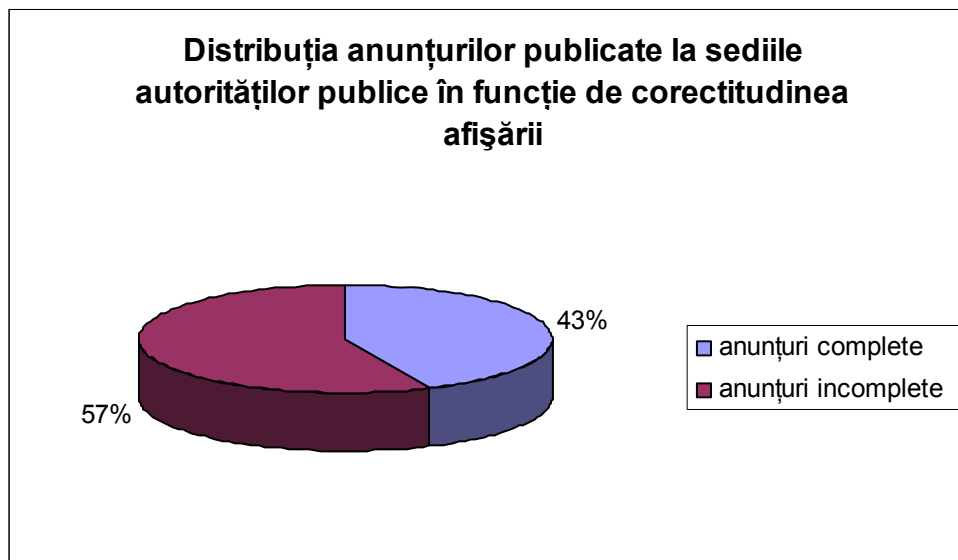
Art 6. alin (2) stipulează că “Anunțul referitor la elaborarea unui proiect de act normativ va fi adus la cunoștință publicului, în condițiile alin. (1), cu cel puțin 30 de zile înainte de supunerea spre analiză, avizare și adoptare de către autoritățile publice. Anunțul va cuprinde o notă de fundamentare, o expunere de motive sau, după caz, un referat de aprobare privind necesitatea adoptării actului normativ propus, textul complet al proiectului actului respectiv, precum și termenul limită, locul și modalitatea în care cei interesați pot trimite în scris propuneri, sugestii, opinii cu valoare de recomandare privind proiectul de act normativ”.

În toată perioada de monitorizare au fost postate pe site-urile celor 93 de instituții un număr **total** de 1711 anunțuri de proiecte de acte normative ale autorităților respective, din care numai 379 publicate respectând toate cerințele Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică (22%).

Au fost afișate la sediile celor 93 de instituții un număr total de 434 anunțuri de proiecte de acte normative ale autorităților respective, din care numai 188 publicate respectând

toate cerințele Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică 52/2003 (43%) adică cele cinci elemente obligatorii subliniate mai sus.

La o primă analiză iese în evidență diferența mare dintre numărul de anunțuri postate pe site-uri și numărul celor afișate la sediu. Astfel, numărul total de anunțuri de proiecte postate pe site-urile celor 93 de instituții a fost de 1711 iar numărul total de anunțuri de proiecte afișate la sediile instituțiilor a fost de 434.

De asemenea trebuie precizat că afișările de la sedii sunt în mai mare măsură conforme cu Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, o pondere de 43% anunțuri complete afișate la sedii față de numai 22% prin postare pe site.

La nivel general (toate cele 93 de autorități monitorizate) revine o **medie** de 18.3 anunțuri de proiecte postate pe site și 4.7 anunțuri afișate la sediu pentru fiecare dintre cele 93 de instituții monitorizate. În ceea ce privește anunțurile publicate cu toate specificațiile impuse de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică reiese o medie de patru anunțuri complete postate pe site și de două anunțuri afișate la sediul instituției.

În timpul celor 16 săptămâni de monitorizare au fost postate pe site-urile celor zece **instituții centrale** menționate 120 de anunțuri de proiecte de acte normative din care numai 14 au respectat în totalitate cerințele impuse de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică. Media de 12 anunțuri de proiecte de acte normative afișate pe site-urile autorităților centrale este mult sub media generală. Cât despre anunțurile afișate la sediu, situația e de-a dreptul hilară. În urma vizitării săptămânale a sediilor celor zece instituții centrale s-a identificat un singur anunț de proiect normativ în toată perioada celor 16 săptămâni de monitorizare (proiectul unui ordin al Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorului) afișat la sediu dar acesta nu respecta cerințele Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, nu conținea decât textul proiectului și nota de fundamentare nespecificând data

afișării, termenul limită, locul și modalitatea în care cei interesați pot trimite în scris recomandările privind proiectul de act normativ.

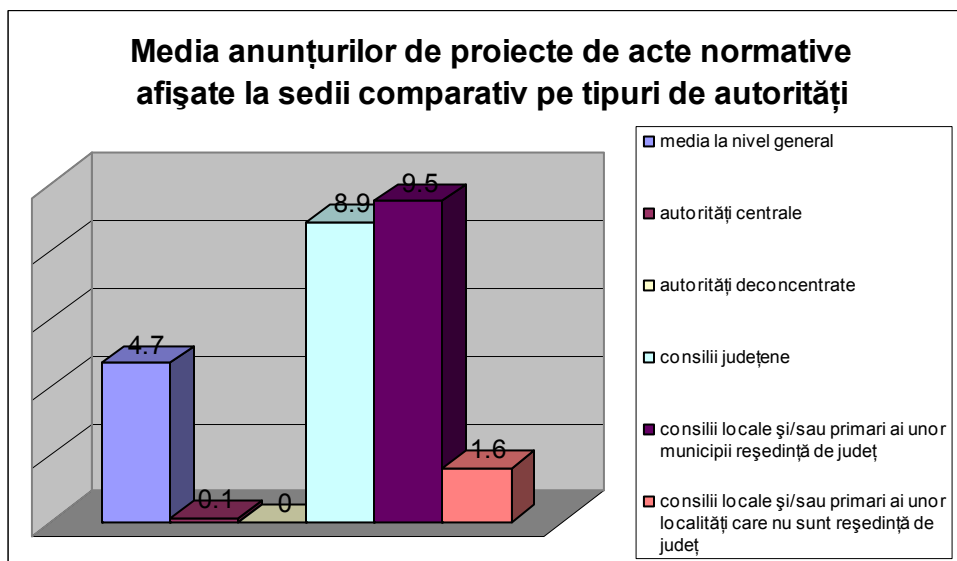
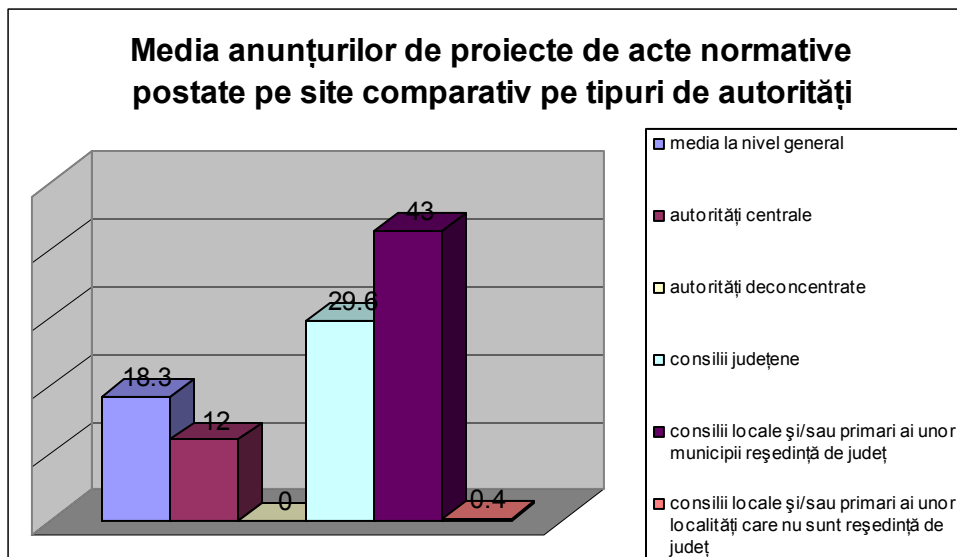
În toată perioada de monitorizare niciuna dintre cele opt **instituții deconcentrate** nu a publicat prin intermediul site-ului sau prin afișare la sediu vreun proiect de act normativ. În răspunsurile acestor instituții la cererea de informații făcută de asociația noastră în baza Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, aceste instituții afirmă că nu au activitate normativă, aceasta desfășurându-se la nivelul instituției centrale căreia i se subordonează.

Cele 14 **consilii județene** monitorizate au postat pe site-uri 414 anunțuri de proiecte de acte normative din care numai patru respectând în totalitate prevederile Legea nr. 52/2003. La sedii au afișat 124 de anunțuri de proiecte din care 12 conforme cu legislația în vigoare. Media de 29.6 de anunțuri de proiecte pe site este mai mare decât cea generală (18.3) iar cea de 8.9 anunțuri la sediu pentru fiecare dintre consiliile județene este aproape dublă față de general. Majoritatea anunțurilor privind proiecte de acte normative supuse dezbaterii publice conțin textul propus spre dezbateri și un referat sau o notă de fundamentare fără să precizeze termenul limită, locul și modalitatea în care cei interesați pot trimite recomandări.

La nivelul celor 27 de **consilii locale și/sau primari din orașele reședință de județ** au fost postate pe internet 1163 de anunțuri de proiecte de acte normative din care 359 respectând toate prevederile legale. La sedii au fost afișate 256 de anunțuri de proiecte de acte normative din care 159 complete. Numărul de anunțuri de proiecte de acte normative supuse dezbaterii publice prin intermediul site-urilor este foarte mare comparativ cu alte categorii de instituții, media de anunțuri pe fiecare consiliu local și/sau primar fiind de 43 comparativ cu media la nivel general de numai 18.3 de anunțuri pe instituție. Și în ceea ce privește anunțurile de la sediu situația este oarecum similară, revenind la nivelul consiliilor locale și/sau al primarilor media de 9,5 comparativ cu 4,7 la nivel general. Trebuie specificat că nu toate autoritățile din această categorie sunt la fel de active din punctul de vedere al anunțurilor de proiecte: 10 dintre ele nu postează pe site niciun anunț, cinci afișează doar câte un anunț de proiect de act normativ (proiectul bugetului de venituri și cheltuieli al respectivei instituții) restul de 12 publicând de la nouă până la 228 de anunțuri. Cât despre afișarea de anunțuri de proiecte de acte normative la sediu, situația se prezintă și mai polarizat: trei instituții cumulează un total de 236 de anunțuri în timp ce 19 consilii locale și primari din orașele reședință de județ nu afișează niciun anunț.

Consiliile locale și/sau primarii de localități altele decât reședințe de județ au postat pe site-uri 14 anunțuri de proiecte de acte normative din care două respectând cerințele Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică iar la sedii au afișat 53 de anunțuri de proiecte de acte normative din care 17 conforme cu legea. Cele 14 anunțuri de pe internet au fost postate de numai trei dintre cele 34 de autorități din această categorie iar anunțurile de la sedii au fost afișate de șapte dintre cele 34 de consilii locale și/sau primari de localități altele decât reședințe de județ.

Astfel, deși statistic revin 18.4 anunțuri de proiecte de acte normative publicate pe site și 4.7 prin afișare la sediu pentru fiecare din cele 93 de autorități monitorizate, în fapt doar câteva dintre acestea cumulează majoritatea anunțurilor, și anume consiliile județene și o parte dintre consiliile locale și/sau primarii incluși în proiect.

II. 4. Informații despre anunțarea organizării de dezbateri publice la solicitarea unor asociații legal constituite

Disponibilitatea autorităților administrației publice de a organiza dezbateri publice la solicitarea unor asociații legal constituite a fost urmărită în cursul programului din două perspective: prima, cea a monitorizării anunțurilor de la sedii și de pe site-urile instituțiilor, cea de-a doua, prevăzută în metodologia studiului, a răspunsurilor autorităților la cererea directă din partea ONG-urilor implicate în program de a organiza o dezbatere pe marginea unui proiect de act normativ identificat de acestea ca urmând a fi adoptat de către instituția respectivă.

a. Informații despre anunțarea organizării de dezbateri publice la solicitarea unor asociații legal constituite obținute în urma monitorizării

“În situația în care o autoritate publică elaborează un proiect de act normativ aceasta este obligată să decidă organizarea unei întâlniri în care să se dezbată public proiectul de act normativ, dacă acest lucru a fost cerut în scris de către o asociație legal constituită sau de către o altă autoritate publică.” (Art.6, alin 7 din Legea 52/2003).

Niciuna dintre **autoritățile publice centrale** sau **autoritățile deconcentrate** incluse în program nu a anunțat organizarea vreunei dezbateri publice la cererea unor asociații legal constituite, nici prin intermediul paginilor de internet nici prin afișare la sediul instituției.

În urma celor 16 săptămâni de monitorizare a anunțurilor de pe **paginile de internet** ale celor 93 de autorități s-a constatat faptul că acestea au postat pe site-uri 24 de anunțuri privind organizarea de dezbateri publice la solicitarea unor asociații legal constituite din care 14 respectând toate prevederile legale (adică precizând tema dezbaterii publice, data publicării anunțului și data la care urmează să aibă loc dezbaterea). **Consiliile județene** au anunțat organizarea a două dezbateri publice prin intermediul site-urilor iar **consiliile locale și/sau primarii unor municipii reședință de județ** au postat 22 de anunțuri. Ținând cont de faptul că numărul total de anunțuri privind organizarea de dezbateri publice la nivelul celor 93 de autorități monitorizate este de 24 anunțuri pe site-uri reiese că primarii de municipii reședință de județ și/sau consiliile locale respective sunt autoritățile cele mai active din acest punct de vedere. De asemenea, toate cele 14 anunțuri de organizare a unor dezbateri publice postate respectând toate cerințele legii de către cele 93 de autorități monitorizate aparțin acestei categorii de instituții. **Consiliile locale și/sau primarii unor localități altele decât reședințe** de județ nu au făcut publice pe site-uri anunțuri privind organizarea de dezbateri publice în perioada de 16 săptămâni de monitorizare.

În ceea ce privește anunțarea organizării de dezbateri publice **prin intermediul avizierelor** de la sediile autorităților monitorizate s-a constatat că acestea au afișat 22 de anunțuri din care 16 complete (precizând tema dezbaterii publice, data publicării anunțului și data la care urmează să aibă loc dezbaterea). Șase dintre acestea au fost făcute publice la nivelul **consiliilor județene** și au respectat prevederile legale adică au precizat tema dezbaterii, data, ora și locul. **Consiliile locale și/sau primarii unor**

municipii reședință de județ au anunțat prin afișare la sediu nouă dezbateri publice organizate la solicitarea unor asociații legal constituite, din care opt complete.

Referitor la **consiliile locale și/sau primarii unor localități altele decât reședințe** de județ, anunțuri privind organizarea de dezbateri publice în perioada de 16 săptămâni de monitorizare au fost publicate numai prin intermediul avizierelor. Astfel, au fost făcute publice șapte anunțuri privind organizarea de dezbateri publice din care numai două au conținut tema dezbaterii, data publicării anunțului și data organizării.

b. Informații privind organizarea de dezbateri publice obținute în urma cererilor în temeiul art. 6 alin. 7 din Legea nr. 52/2003 adresate de ONG-urile colaboratoare în luna februarie 2007

În măsura în care în cursul primei luni de monitorizare au fost identificate anunțuri ale unor instituții privind proiecte de acte normative urmând a fi adoptate, autorităților respective le-au fost adresate cereri privind organizarea de dezbateri publice pentru discutarea unuia dintre proiectele respective. O mică parte dintre cereri au primit răspunsuri pozitive urmate de organizarea efectivă a dezbaterilor solicitate, o altă parte au rămas fără niciun răspuns iar cele mai multe răspunsuri au fost de natură să justifice lipsa de interes a instituțiilor respective cu privire la implicarea societății civile în procesul de elaborare a actelor normative. Prezentăm în cele ce urmează doar două dintre aceste situații.

Centrul Național de Resurse pentru ONG Suceava a adresat Consiliului Județean Suceava o cerere de organizare a unei dezbateri publice, cerere înregistrată cu nr. 2669/09.03.2007: “În temeiul Art. 6 alin. 7 din Legea 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, vă adresăm prezenta cerere pentru a solicita **organizarea unei întâlniri în care să se dezbată public proiectul de act normativ Regulamentul de organizare și funcționare a Complexului Muzeal Suceava**”

Cităm din răspunsul CJ Suceava: ”vă aducem la cunoștință cele redate mai jos:

1. Proiectul de hotărâre respectiv a fost publicat pe site-ul consiliului județean și afișat la sediul propriu pe data de 12 februarie 2007.
2. S-a prevăzut în anunț ca eventualele sugestii, propuneri sau recomandări să se depună până la data de 12 martie 2007 la Direcția juridică și contencios.
3. Timpul extrem de scurt de la înregistrarea corespondenței dvs., respectiv 9 martie 2007 și până la expirarea termenului de depunere a propunerilor nu a permis organizarea dezbaterii publice solicitate, mai ales dacă avem în vedere că zilele de 10 și 11 martie a.c. au fost libere.”

Ședința publică în care a fost adoptat respectivul proiect de regulament a avut loc la data de 30 martie 2007, adică la 21 de zile de când cererea organizației a fost înregistrată la consiliul județean. Iată ce notează operatorul de monitorizare care a fost prezent la ședința consiliului județean: ”în ședința respectivă, la pct. 3 de pe ordinea de zi șeful Comisiei financiare a spus că “a analizat și aprobat acel Regulament” (n.n. Regulamentul de organizare și funcționare a Complexului Muzeal Suceava) și că este de acord cu el; s-a

supus la vot și toți consilierii au votat pozitiv. Asta a fost toată dezbaterea publică cerută de noi”.

Consiliului Județean Sibiu i-a fost adresată de către Asociația ASCENSIUM Sibiu o cerere (nr. 1175/07.02.2007) prin care se solicita organizarea unei întâlniri în care să se dezbată public proiectul de act normativ privind aprobarea Planului județean de gospodărire a deșeurilor. Cităm din răspunsul consiliului județean: ”Vă aducem la cunoștință că proiectul se află încă în lucru, urmând ca la finalizarea acestuia să vă înștiințăm de îndată și să facem demersuri pentru organizarea întâlnirii pe care dvs. ați propus-o”. Se precizează și un nume precum și datele unei persoane de contact. Consiliul județean Sibiu nu a mai revenit asupra acestui răspuns cu altă înștiințare privind finalizarea proiectului.

II. 5. Informații despre anunțarea organizării de ședințe publice și despre minutele acestor ședințe

Capitolul II Secțiunea 2 din Legea 52/2003 – Dispoziții privind participarea la procesul de luare a deciziilor – reglementează foarte detaliat organizarea de ședințe publice din oficiu și publicarea minutilor acestora:

” **Art. 7. - (1)** Participarea persoanelor interesate la lucrările ședințelor publice se va face în următoarele condiții:

a) anunțul privind ședința publică se afișează la sediul autorității publice, inserat în site-ul propriu și se transmite către mass-media, cu cel puțin 3 zile înainte de desfășurare;

b) acest anunț trebuie adus la cunoștința cetățenilor și a asociațiilor legal constituite care au prezentat sugestii și propuneri în scris, cu valoare de recomandare, referitoare la unul dintre domeniile de interes public care urmează să fie abordat în ședința publică;

c) anunțul va conține data, ora și locul de desfășurare a ședinței publice, precum și ordinea de zi.

(2) Difuzarea anunțului și invitarea specială a unor persoane la ședința publică sunt în sarcina responsabilului desemnat pentru relația cu societatea civilă.

(3) Participarea persoanelor interesate la ședințele publice se va face în limita locurilor disponibile în sala de ședințe, în ordinea de precădere dată de interesul asociațiilor legal constituite în raport cu subiectul ședinței publice, stabilită de persoana care prezidează ședința publică.

(4) Ordinea de precădere nu poate limita accesul massmedia la ședințele publice.

Art. 8. - Persoana care prezidează ședința publică oferă invitațiilor și persoanelor care participă din proprie inițiativă posibilitatea de a se exprima cu privire la problemele aflate pe ordinea de zi.

Art. 9. - (1) Adoptarea deciziilor administrative ține de competența exclusivă a autorităților publice.

(2) Punctele de vedere exprimate în cadrul ședințelor publice de persoanele menționate la art. 8 au valoare de recomandare.

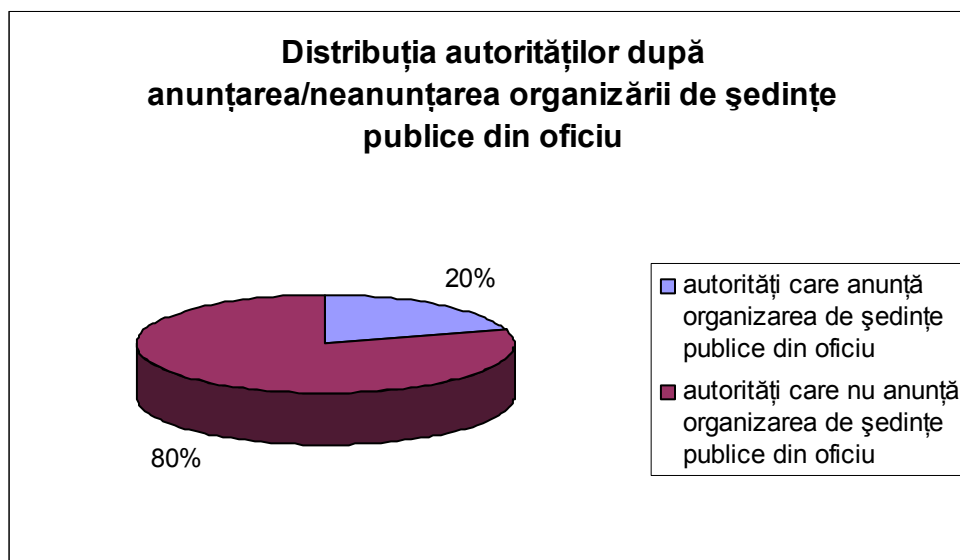
Art. 10. - Minuta ședinței publice, incluzând și votul fiecărui membru, cu excepția cazurilor în care s-a hotărât vot secret, va fi afișată la sediul autorității publice în cauză și publicată în site-ul propriu.

Art. 11. - (1) Autoritățile publice prevăzute la art. 4 sunt obligate să elaboreze și să arhiveze minutele ședințelor publice. Atunci când se consideră necesar, ședințele publice pot fi înregistrate.

(2) Înregistrările ședințelor publice, cu excepția celor prevăzute la art. 6, vor fi făcute publice, la cerere, în condițiile Legii **nr. 544/2001** privind liberul acces la informațiile de interes public.”

Cu privire la ședințele publice din oficiu anunțate în toată perioada monitorizării, situația se prezintă după cum urmează: 58 de anunțuri postate pe site-uri din care 36 conținând data, ora și locul de desfășurare precum și ordinea de zi a ședinței iar la sedii au fost afișate 45 de anunțuri din care 30 conforme cu Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică. Interesant este faptul că numărul minutilor publicate este mai mare decât cel al anunțurilor de ședințe. Astfel, pe site-uri au

fost publicate 95 de minute ale unor ședințe publice iar la sedii 51 de minute, de unde rezultă că, în realitate, au fost organizate mai multe ședințe decât cele anunțate în prealabil mai ales ținând cont de faptul că instituțiile care publică minute nu sunt întotdeauna aceleași cu cele care anunță organizarea ședințelor. Trebuie precizat că toate anunțurile privind organizarea de ședințe au fost publicate de doar 19 dintre cele 93 de instituții incluse în monitorizare, 18 dintre acestea fiind consilii județene și locale sau primării.

Conform datelor obținute în urma monitorizării reiese faptul că **autoritățile publice centrale** nu au organizat ședințe publice din oficiu. Nici pe site-uri nici la sedii nu a fost făcută publică vreo minută.

În toată perioada de monitorizare niciuna dintre **instituțiile deconcentrate** nu a publicat prin intermediul site-ului sau prin afișare la sediu vreun anunț privind organizarea de ședințe publice, nu a organizat vreo ședință publică și nu a publicat vreo minută.

În perioada monitorizării **consiliile județene** au fost active din punctul de vedere al anunțării organizării de ședințe publice. Astfel, au fost postate pe site-uri 19 anunțuri de ședințe publice din care 11 conforme cu prevederile legale iar la sedii au fost afișate șase anunțuri din care cinci complete adică precizând data, ora și locul de desfășurare a ședinței publice, precum și ordinea de zi.

Se remarcă numărul mare de minute postate pe site-uri (43) cu 24 mai multe decât anunțurile de ședințe publice postate. De asemenea la sedii au fost afișate 18 minute, de trei ori mai mult față de șase anunțuri privind organizarea de ședințe publice din oficiu. Reiese faptul că au fost organizate în realitate mai multe ședințe publice decât cele anunțate anterior.

În perioada monitorizării **consiliile locale și/sau primarii de municipii reședință de județ** au fost activi din punctul de vedere al anunțării organizării de ședințe publice.

Astfel, au fost postate pe site-uri 29 anunțuri de ședințe publice din care 21 conforme cu prevederile legale iar la sedii au fost afișate 23 de anunțuri de organizare de ședințe publice din care 17 conforme cu legea (mai mult de jumătate din totalul anunțurilor de acest tip făcute publice de cele 93 de instituții monitorizate). Ca și la nivel general, și la acesată categorie de instituții se remarcă faptul că numărul minutelor postate pe site-uri depășește numărul de anunțuri de ședințe publice: au fost publicate 49 de minute pe site-uri (la un număr de 29 de anunțuri) din care 20 au respectat întru totul prevederile Legii nr. 52/2003. Numărul de minute publicate prin afișare la sediu nu îl depășește pe cel al anunțurilor privind organizarea de ședințe publice (15 față de 23).

Pe site-urile **consiliilor locale și/sau ale primarilor de localități altele decât reședințe** de județ au fost postate cinci anunțuri privind organizarea de ședințe publice din care patru respectând prevederile Legii 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică. La sedii au fost afișate 16 anunțuri privind organizarea de ședințe publice din care opt respectând prevederile legale.

În fapt, operatorii monitorizării au identificat că **au fost organizate 111 ședințe publice**, cu mult mai multe decât cele anunțate prin intermediul site-urilor sau prin afișare la sediu. Reiese clar faptul că instituțiile monitorizate nu își respectă obligația legală de a anunța publicului organizarea din oficiu de ședințe publice conform art. 7 din Legea 52/2003 privind transparența decizională. De asemenea facem precizarea că este posibil, chiar probabil ca în intervalul de 16 săptămâni de monitorizare să fi fost organizate și alte ședințe despre care operatorii de monitorizare să nu fi aflat. Despre multe din ședințele organizate neanunțate s-au obținut informații numai în mod întâmplător. De exemplu, iată ce notează operatorul din județul Iași în fișa de monitorizare aferentă săptămânii 19-23 februarie: “în perioada monitorizată a avut loc ședința publică a Consiliului local Aroneanu de care noi am aflat pe 23 din greșeală (la vizita de monitorizare săptămânală când studiam avizierul am surprins o discuție despre “ședința de ieri”)”. O situație asemănătoare regăsim și la Consiliul județean Arad: “În urma monitorizării nu a rezultat faptul că în săptămâna 29 ianuarie – 2 februarie ar fi fost anunțată o ședință publică. Totuși, în data de 31 ianuarie când am făcut deplasarea la sediul Consiliului local Fântânele, am aflat în urma unei discuții cu viceprimarul localității faptul că în acea zi este programată o ședință și că se va lua în discuție, printre alte proiecte, cel privind bugetul local aferent anului 2007”.

Operatorii de monitorizare au participat la 74 dintre cele 111 ședințe despre a căror organizare au aflat în timpul monitorizării. Despre majoritatea dintre ședințele la care operatorii nu au participat aceștia au aflat ulterior organizării lor dar au existat și situații în care instituțiile organizatoare au împiedicat participarea la ședință a reprezentanților organizațiilor care au efectuat monitorizarea. Astfel de situații s-au întâlnit la Iași unde operatorul nu a putut intra la ședință în două rânduri odată pentru că gardianul nu i-a permis să intre iar altă dată fiind împiedicat să participe cu motivația că “în sală nu mai sunt locuri libere”.

Au existat și situații în care operatorii au întâmpinat dificultăți în momentul în care au dorit să intre și să participe la ședință. Au reușit acest lucru numai cu perseverență. Iată ce relatează reprezentantul Centrului pentru Dezvoltare Socială CEDES Sibiu referitor la

Ședința publică a Consiliului județean Mureș: ”Trebuie subliniat modul în care am intrat să particip la ședința Consiliului județean Mureș din data de 25 ianuarie 2007. M-am prezentat la portarul de la sediul instituției și i-am spus că vreau să particip la ședința Consiliului județean Mureș (aceasta este procedura de intrare în sediu după ce se trece de avizierul instituției). Portarul m-a întrebat dacă am invitație sau dacă sunt din partea vreunei organizații. I-am răspuns cu ”nu” la ambele întrebări și mi-a spus că nu știe dacă pot intra. M-a trimis la Biroul de Relații cu publicul. La acest birou mi s-au adresat aceleași două întrebări și le-am spus că nu, sunt un simplu cetățean. I-am spus doamnei de la biroul Relații cu publicul să se intereseze dacă pot să intru în calitate de simplu cetățean. Doamna respectivă a sunat-o pe persoana responsabilă de transparența decizională dar aceasta din urmă nu a răspuns la telefon. În cele din urmă m-am deplasat cu doamna respectivă și alt domn de la biroul de relații cu publicul la sala unde se desfășura ședința Consiliului județean Mureș. Am așteptat pe hol și până la urmă mi s-a comunicat că pot intra să particip la ședința publică și să merg la balcon”.

Dintre cele 74 de ședințe la care operatorii au fost prezenți 55 au fost publice (din punctul de vedere al participării cetățenești) doar scriptic, participarea limitându-se la reprezentări ai presei sau salariați ai instituțiilor organizatoare și rareori a unor cetățeni care, în afară de simpla prezență, nu s-au implicat în niciun fel: nu au cerut lămuriri, nu au făcut recomandări. Iată ce notează reprezentantul Asociației ASCENSIUM Sibiu prezent la data de 22 februarie 2007 la ședința publică a Consiliului județean Sibiu, ședință la care au fost prezenți și alți cetățeni: ”nu a existat dialog cu cetățenii și ei nu au făcut recomandări”.

Operatorii din teritoriu au participat la 19 ședințe publice organizate din oficiu de instituțiile incluse în proiect la care cetățenii prezenți au participat activ fiind vădit interesați de problemele puse în discuție și au pus întrebări sau au formulat recomandări.

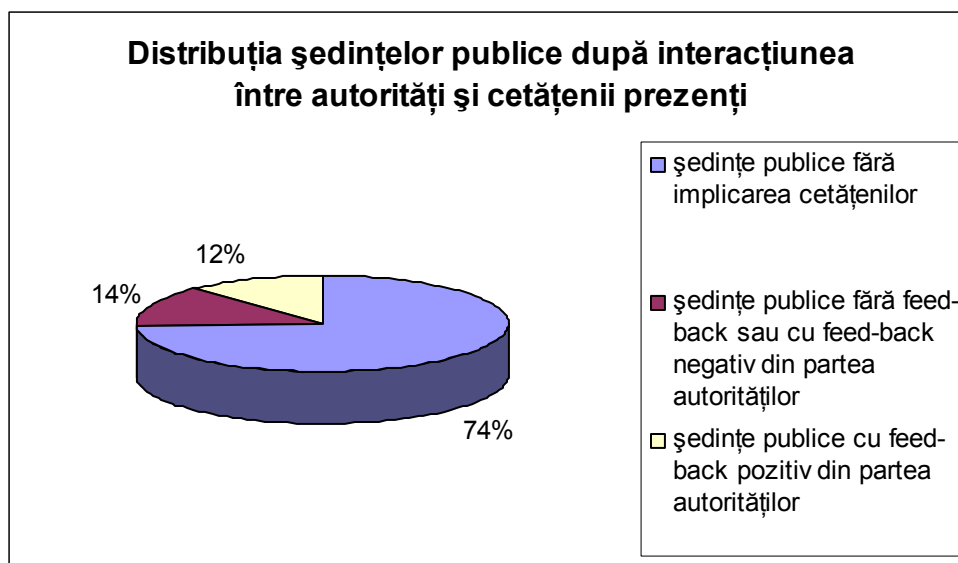
În 10 dintre acestea răspunsurile autorităților nu au fost pozitive în sensul că ori acestea pur și simplu au luat la cunoștință cererile sau propunerile cetățenilor fără a da un răspuns sau fără a specifica măcar cum va fi soluționată problema, fie au răspuns într-un mod necorespunzător descurajând intervențiile cetățenilor interesați.

De exemplu, la data de 29 martie 2007 a avut loc ședința Consiliului local Sighișoara. Ședința a avut pe ordinea de zi 19 proiecte de acte normative, o informare, un raport de activitate și o analiză, au participat 15 cetățeni dintre care trei au făcut recomandări. Operatorul de monitorizare prezent în sala de ședință a consemnat: ”Dl. Hans Hedrich din partea Asociației Sighișoara Durabilă a avut comentarii la proiectul de hotărâre privind modificarea taxei hoteliere dar i s-a replicat ceva în genul că e pe lângă subiect (fără să se țină cont de propunerile lui)”. O situație similară reiese din observațiile reprezentantului Centrului de Mediere și Securitate Comunitară Iași prezent la o ședință publică a Consiliului local Iași la care au participat 35 de cetățeni care au făcut aproximativ 20 de recomandări: ”reprezentanții (viceprimarul și două persoane din staff-ul său) au ascultat și au notat propunerile cetățenilor dar nu au menționat când, dacă, și în ce condiții vor răspunde solicitărilor și propunerilor primite”.

Numai nouă dintre cele 74 de ședințe la care operatorii au fost prezenți au purtat caracteristicile unui adevărat dialog între autorități și cetățenii participanți. Exemplificăm o astfel de situație prin ședința publică din data de 27 februarie 2007 a Consiliului local Cluj-Napoca care a fost monitorizată în cadrul proiectului nostru de reprezentantul organizației LADO Cluj: ”La ședință au participat 20 de cetățeni și peste 20 de jurnaliști. Proiectul ordinii de zi a cuprins 48 de proiecte de hotărâre și punctul diverse, din care majoritatea s-au referit la aprobarea PUD sau PUZ pentru diferite imobile de pe raza municipiului, la atribuirea de locuințe sau la prelungirea contractelor de închiriere ale imobilelor administrate de primărie. Proiectul cu numărul 23 de pe ordinea de zi, privind transportul în regim de taxi și în regim de închiriere, a oferit reprezentanților din sindicatul taximetriștilor prilejul de a lua cuvântul.

Recomandările au venit din partea sindicatului taximetriștilor din Cluj, cu privire la amânarea datei limită de schimbare a culorii taxiurilor în alb, precum și din partea reprezentanților a cinci asociații pentru protecția animalelor. În ceea ce privește intervenția taximetriștilor, oficialii au luat la cunoștință cererea lor, ba mai mult, au fost de acord cu amânarea datei limită în condițiile legale.

În celălalt caz, cetățenii au fost lăsați să-și prezinte recomandările, le-a fost respectat punctul de vedere dar nu și împărtășit. La sfârșit a avut loc un schimb de replici destul de dure cu primarul Emil Boc, ce a fost prezentat la momentul respectiv în presa clujeană. Reacția autorităților în cadrul acestei ședințe la recomandările venite din exterior a fost una potrivită, problemele au intervenit în momentul în care recomandările au devenit deplasate”.

Trebuie menționat faptul că există o foarte mare neconcordanță între numărul anunțurilor de ședințe făcute publice de autoritățile monitorizate **și numărul minuteror** pe care acestea le dau publicității. Astfel, deși pe parcursul monitorizării a fost identificat un singur anunț al Consiliului local Iași privind organizarea de ședințe din oficiu, în aceeași

perioadă au fost postate pe site cinci minute ale ședințelor desfășurate. În schimb, la Consiliul local Piatra Neamț sunt anunțate trei ședințe dar nu se publică nicio minută. La polul opus, cel pozitiv, din punctul de vedere al concordanței dintre numărul de ședințe și numărul de minute publicate se situează comportamentul Consiliului local Arad care a anunțat în perioada de monitorizare opt ședințe, a organizat opt ședințe și a făcut publice tot atâtea minute și prin intermediul site-ului și prin afișare la sediu.

II. 6. Informații despre rapoartele anuale privind transparența decizională

Conform art. 12 al Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, autoritățile publice prevăzute la art. 4 sunt obligate să întocmească și să facă public un raport anual privind transparența decizională, care va cuprinde cel puțin următoarele elemente:

- a) numărul total al recomandărilor primite;
- b) numărul total al recomandărilor incluse în proiectele de acte normative și în conținutul deciziilor luate;
- c) numărul participanților la ședințele publice;
- d) numărul dezbaterilor publice organizate pe marginea proiectelor de acte normative;
- e) situația cazurilor în care autoritatea publică a fost acționată în justiție pentru nerespectarea prevederilor prezentei legi;
- f) evaluarea proprie a parteneriatului cu cetățenii și asociațiile legal constituite ale acestora;
- g) numărul ședințelor care nu au fost publice și motivația restricționării accesului.

Legea transparenței decizionale în administrația publică stipulează că raportul anual privind transparența decizională trebuie făcut public de către autorități pe site-ul propriu, prin afișare la sediul propriu într-un spațiu accesibil publicului sau prin prezentare în ședință publică.

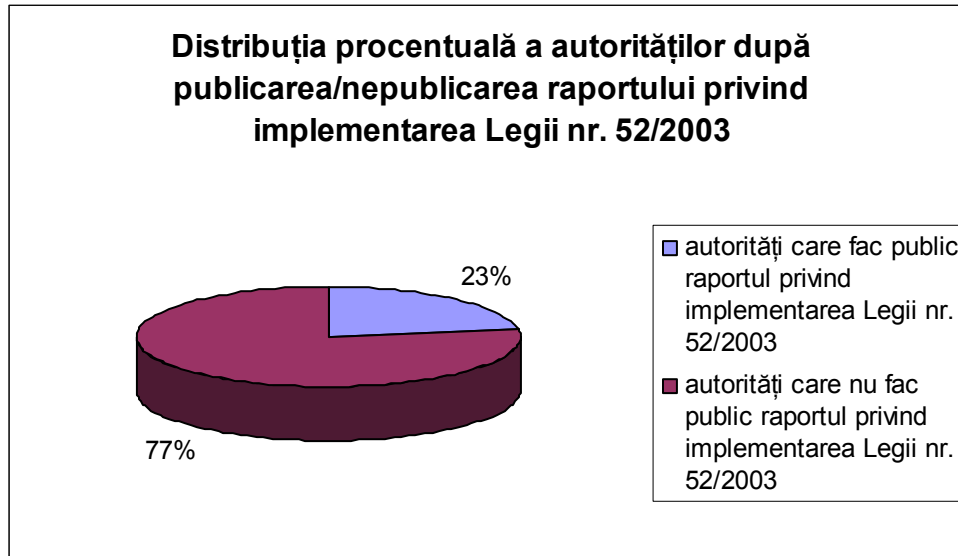
Agenția pentru Strategii Guvernamentale pune la dispoziția autorităților și instituțiilor o **fișă de evaluare a implementării Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică**¹³. Fișa de evaluare întocmită de Agenția pentru Strategii Guvernamentale conține 31 de indicatori ai transparenței decizionale grupați în trei secțiuni: procesul de elaborare a actelor normative, procesul de luare a deciziilor și cazurile în care autoritatea publică a fost acționată în justiție. În urma centralizării rezultatelor Agenția pentru Strategii Guvernamentale întocmește și dă publicității anual propriul raport privind transparența decizională în administrația publică.

Completarea acestui formular este foarte facilă, în sarcina autorităților publice revenind doar numărarea efectivă și completarea cifrelor în căsuțele corespunzătoare indicatorilor stabiliți. O parte dintre instituțiile care completează fișa și o remit Agenției pentru Strategii Guvernamentale o fac publică la sediu sau pe site considerându-și îndeplinite astfel obligațiile legale privind întocmirea și publicarea raportului anual privind transparența decizională. Cea mai mare parte dintre autoritățile monitorizate neglijează însă obligația de a întocmi și face public raportul anual privind transparența decizională fie și în forma minimală, aceea a fișei de evaluare.

În urma accesării site-urilor și vizitării sediilor autorităților incluse în proiect s-au obținut următoarele date: în perioada monitorizării au fost identificate **pe site-urile celor 93 de autorități 20 de rapoarte de evaluare a implementării Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică iar la sediile instituțiilor monitorizate au fost afișate afișate 16**. Aproximativ un sfert dintre instituțiile

¹³ Modelul poate fi accesat la <http://www.publicinfo.ro/pagini/legea-52.php>

monitorizate își respectă obligația legală de a publica raportul anual privind transparența decizională, mai exact 15 autorități din cele 93 au făcut publice rapoartele și pe site-ul propriu și prin afișare la sediu. Consiliul Local Gura Humorului este singura autoritate monitorizată care face public raportul anual numai prin afișare la sediu respectându-și totuși obligațiile privind transparența decizională în absența posibilității de a posta pe site (acesta nu există) iar cinci dintre instituțiile incluse în proiect își publică raportul numai prin intermediul site-ului. În total 21 din cele 93 de autorități monitorizate fac public raportul de implementare a Legii nr. 52/2003 într-un fel sau altul.

Trebuie precizat faptul că, în urma cererilor adresate instituțiilor monitorizate în baza Legii Nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, prin care se solicita o copie a rapoartelor privind transparența decizională, mai multe instituții care nu făcuseră public raportul anterior au publicat respectivele documente.

Dintre cele 10 **autorități centrale** monitorizate doar două au publicat, în timpul monitorizării, dar numai pe site, rapoartele anuale privind implementarea Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei și Autoritatea Națională de Reglementare în Comunicații și Tehnologia Informațiilor. Aceasta din urmă publică însă rapoartele cu întârziere, rapoartele pe anii 2006, 2005 și 2004 fiind postate toate trei odată la data de 23 martie 2007. Forma în care sunt făcute publice cele trei rapoarte ale Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații și Tehnologia Informațiilor este fișa de evaluare pusă la dispoziția instituțiilor de Agenția pentru Strategii Guvernamentale. Fișa este corect completată și conține adnotări relevante. De exemplu, la item-ul B5 – numărul total al observațiilor și recomandărilor exprimate în cadrul ședințelor publice – răspunsul este 10 cu adnotarea: ”numărul este estimativ, în general în cadrul ședințelor publice se dezbate aceleași observații și recomandări efectuate în scris pe baza proiectelor supuse consultării prin pagina de site proprie” sau, la item-ul A3_2 – Numărul de cereri primite pentru furnizarea de informații referitoare la proiecte de acte normative solicitate de asociații de afaceri sau de alte asociații legal constituite – răspunsul, patru, este însoțit de precizarea

“am inclus și numărul de persoane juridice care au solicitat informații cu privire la cele șase acte (proiecte) normative”.

Referitor la raportul anual privind transparența decizională Autoritatea Națională Sanitar-Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor informează în răspunsul la solicitarea noastră de informații că: ”Serviciul Comunicare și Sisteme Informaționale a întocmit și postat pe web site-ul autorității www.ansv.ro raportul anual al instituției pentru anul 2006, care cuprinde și raportul implementării Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.” Accesând adresa respectivă găsim într-adevăr raportul de activitate al instituției însă documentul de 37 de pagini se referă la totalitatea activităților desfășurate, defalcate pe direcții și servicii iar în interiorul lui nu se pot identifica informațiile referitoare la transparența decizională prevăzute de lege. Singurul paragraf care se referă la acest subiect este următorul: “Serviciul Comunicare și Sisteme Informaționale a centralizat și întocmit raportul anual privind implementarea Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public și a Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică. Acest raport este centralizat la nivel național de instituția coordonatoare, Agenția pentru Strategii Guvernamentale.” Centralizat sau nu, acest raport nu există pe site-ul Autorității Naționale Sanitar-Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor.

Ministerul Internelor și Reformei Administrative răspunde solicitării APADOR-CH de a i se trimite copii ale rapoartelor anuale prin propoziția: ”Raportul de evaluare a implementării Legii nr. 52/2003 pentru anul 2006 a fost afișat la sediul instituției noastre, cât și pe site-ul oficial al acestuia”. Față de cele afirmate în răspunsul Ministerului Internelor și Reformei Administrative facem precizarea că pe parcursul celor 16 săptămâni de monitorizare operatorii nu au identificat în vizitele săptămânale la sediu niciun raport afișat iar în ceea ce privește site-ul, situația se prezintă în felul următor: la adresa www.mira.gov.ro în secțiunea “Legea 544/2001 – informații publice”, subsecțiunea “Solicitări” (?) sunt postate trei fișiere în format PDF din care unul se numește “Raport de evaluare a implementării Legii 52/2003 în anul 2006”. Acest document nu a putut fi accesat nici în timpul monitorizării și nu este disponibil nici la data redactării.

În urma monitorizării site-urilor și sediilor **autorităților deconcentrate** nu a fost identificat niciun raport al implementării Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică. Totuși, urmare răspunsului Agenției pentru Protecția Mediului Harghita la solicitarea de informații a APADOR-CH am intrat în posesia raportului acestei instituții, celelalte șapte instituții din această categorie pretinzând că nu au activități care să se înscrie sub incidența Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică. Agenția pentru Protecția Mediului Harghita a întocmit raportul sub forma fișei de evaluare pusă la dispoziție de Agenția pentru Strategii Guvernamentale în aceasta fiind completate numai rubricile care au legătură cu organizarea de ședințe publice din oficiu. Referitor la anunțarea sau dezbateră de proiecte de acte normative instituția precizează în răspunsul către APADOR-CH că: ”niciun proiect de act normativ nu se supune analizei/avizării/adoptării de către Agenția pentru Protecția Mediului Harghita, întrucât Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor

este autoritatea competentă în acest sens.”. Spre deosebire de Agenția pentru Protecția Mediului Harghita care reține în sarcina sa măcar o parte din obligațiile prevăzute de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, celelalte autorități deconcentrate incluse în proiect declină orice responsabilitate în acest sens.

Se observă că respectarea obligațiilor legale cu privire la rapoartele anuale se realizează mai ales la nivelul **instituțiilor județene sau ale celor din reședințele de județ**. De exemplu, în județul Mureș sunt publicate trei rapoarte de evaluare a implementării Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică de către: Consiliul județean, Consiliul local Sighișoara și Primăria Sighișoara; în județul Sibiu sunt făcute publice rapoartele Consiliului județean și al celui local, în județul Suceava de asemenea. 17 din cele 21 de rapoarte identificate ca făcute publice aparțin instituțiilor județene sau celor din reședințele de județ.

În ceea ce privește **consiliile locale și/sau primăriile unor localități care nu sunt reședințe de județ**, în cursul celor 16 săptămâni de monitorizare au fost identificate numai două rapoarte anuale privind transparența decizională, și anume la Fălticeni (și pe site și la sediu) și cel afișat la sediul Consiliului local Gura Humorului.

În ceea ce privește **calitatea informațiilor conținute de rapoartele** publicate de instituțiile incluse în monitorizare, majoritatea rapoartelor sunt întocmite incorect și incomplet.

Autoritățile care utilizează fișa de evaluare sunt destul de puține și și mai puține explicitează în vreun fel datele succinte pe care Agenția pentru Strategii Guvernamentale le solicită (vezi spre exemplu raportul anual al consiliului local Craiova la <http://www.primariacraiova.ro/pcv/gallery/Liberul-acces/Raport-52-2006.pdf>).

Acele instituții care nu folosesc suportul pus la dispoziție de Agenția pentru Strategii Guvernamentale întocmesc și fac publice rapoarte anuale privind transparența decizională de cele mai diverse forme și relevând de cele mai multe ori pur și simplu dispreț față de lege și cetățeni.

Din acest punct de vedere este relevant exemplul Consiliului județean Mureș care publică prin intermediul site-ului propriu un așa-zis “Raport privind transparența decizională, pe anul 2006”. Documentul, răsfirat cu greu pe o pagină (cu tot cu antetul instituției și cele trei semnături aferente) preia efectiv din textul legii șase dintre elementele minimale prevăzute la art. 12, scrie 0 în dreptul a cinci dintre acestea iar în dreptul elementului obligatoriu prevăzut la litera f.) “evaluarea proprie a parteneriatului cu cetățenii și asociațiile legal constituite ale acestora”, trage pur și simplu o linie, mai exact spus apasă pe tasta “minus” (-). Remarcabilul Raport poate fi citit la adresa: <http://www.cjmures.ro/Documente/RAPORT%20LEGEA%2052.doc>.

O dovadă că autoevaluarea implementării Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică se poate realiza, reprezintă raportul publicat de Consiliul local Arad. Acesta poate fi accesat la adresa: http://www.primariaarad.ro/html/ron/clm/rapoarte/raport_lg52_2006.pdf.

Documentul conține 17 pagini în care sunt prezentate toate informațiile specificate de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică expuse într-un mod foarte detaliat și coerent precum și procedura prin care au fost realizate obligațiile instituției privind transparența decizională. În finalul raportului sunt precizate și obiectivele pentru anul 2007 privind îmbunătățirea transparenței decizionale la nivelul Consiliului Local Arad.

Capitolul III. Bune și rele practici în implementarea Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică

III. 1. Banca Națională a României – instituție independentă sau autoritate autonomă?

În urma monitorizării timp de 16 săptămâni a Băncii Naționale a României toată transparența decizională s-a manifestat prin postarea pe site-ul instituției, în secțiunea “Legislație”>”Proiecte legislative” a unui număr de șapte proiecte de acte normative supuse dezbaterii publice. Proiectele sunt însoțite de data limită pentru transmiterea “comentariilor” față de care “Banca Națională a României își rezervă dreptul de a nu răspunde punctual”. Pentru fiecare proiect este indicată o persoană de contact; un click pe numele acestei persoane activează un e-mail; în acest sens este, probabil, considerată îndeplinită condiția de indicare a locului și modalității de trimitere a propunerilor.

De la începutul lui ianuarie și până la sfârșitul lui aprilie nu a fost anunțată nicio ședință sau dezbateri publică și nu a fost afișată nicio minută.

Conform metodologiei de monitorizare, APADOR-CH a trimis Băncii Naționale a României trei cereri în temeiul Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public: în prima se solicitau copii ale rapoartelor anuale privind transparența decizională, în cea de a doua copii ale actelor normative adoptate de instituție într-un anumit interval de timp iar în cea de-a treia mai multe informații cu privire la transparența decizională a instituției.

Banca Națională a României a dat curs cererii asociației prin care se solicitau copii ale actelor normative adoptate. În răspunsurile la celelalte două adrese Banca Națională a României nu furnizează informațiile solicitate susținând, sub semnătura dlui. Iuliu Iacobescu, Director al Direcției Secretariat, că Banca Națională a României nu se supune prevederilor Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică. Cităm din adresa Banca Națională a României cu nr. XIII/5/3127/20.03.2007 cu precizarea că aceleași afirmații sunt reluate și în adresa cu nr. XIII/5/5267/01.06.2007: ”vă aducem la cunoștință că prevederile art. 12 din din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională vizează în mod direct și explicit ”autoritățile administrației publice” și nu sunt aplicabile Băncii Naționale a României.... Banca Națională a României este o instituție publică independentă”

Potrivit Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică “Art. 4. - **Autoritățile administrației publice obligate să respecte dispozițiile prezentei legi sunt:**

- a) autoritățile administrației publice centrale: ministerele, alte organe centrale ale administrației publice din subordinea Guvernului României sau a ministerelor, serviciile publice descentralizate ale acestora, precum **și autoritățile administrative autonome;**”

Banca Națională a României nu numai că se încadrează în categoria autorităților administrative autonome dar este chiar dată de exemplu ca așa ceva în tratatele de drept administrativ (V.I. Prisăcaru, Tratat de drept administrativ român, Partea generală, Ediția a III-a, Ed. Lumina Lex. București, 2002, pag. 190, 192-194) prin urmare prevederile legii transparenței decizionale îi sunt direct aplicabile.

Totuși, prevalându-se de sintagma “instituție publică independentă” utilizată în textul Legii nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României, instituția eludează principiile transparenței decizionale în administrația publică.

În această situație postarea pe site-ul instituției, în secțiunea “Legislație”>”Proiecte legislative” a unor proiecte de acte normative pe marginea cărora se pot face comentarii nu poate fi interpretată decât ca un gest de mărinimie din partea Băncii Naționale a României .

III. 2. Autoritatea Națională Sanitar-Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor – exemplu negativ

Pe parcursul a 16 săptămâni de monitorizare Autoritatea Națională Sanitar-Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor a postat pe site-ul instituției (www.ansv.ro) în secțiunea “Legislație-Dezbateri și Propuneri” 62 de anunțuri privind elaborarea de proiecte de acte normative, menționându-se “data transmiterii” fiecărui proiect (probabil data publicării pe site). Anunțurile cuprindeau textul proiectului și uneori, justificarea necesității acestuia. La sfârșitul lunii ianuarie fișierele cu textele proiectelor nu puteau fi deschise, nefiind accesibil decât titlul proiectelor¹⁴.

În răspunsul cererii APADOR-CH, prin care asociația solicită, în baza Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, informații cu privire la transparența decizională a instituției pe perioada 1 ianuarie – 30 aprilie, Autoritatea Națională Sanitar-Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor a transmis că a postat pe pagina de internet a instituției în vederea dezbaterii publice, 31 de proiecte de acte normative (mult mai puține decât au fost identificate în realitate), referitor la care au fost primite un număr de 12 recomandări.

Nu este clar cum au fost făcute aceste recomandări, întrucât pe site nu există informații cu privire la termenul limită până la care pot fi trimise în scris propuneri, sugestii și opinii privind proiectul de act normativ, locul și modalitatea de trimitere a acestora. Pe site există totuși o secțiune intitulată “Adăugare comentariu” ce ar putea fi interpretată drept o modalitate de a trimite propuneri, sugestii și opinii în legătură cu anunțurile privind elaborarea de proiecte de acte normative.

În toată perioada monitorizării Autoritatea Națională Sanitar-Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor nu a făcut public nici pe site nici prin afișare la sediu vreun anunț cu privire la organizarea de dezbateri publice sau ședințe publice.

¹⁴ În acest sens, în perioada respectivă un cetățean a postat un mesaj pe site prin care atrăgea atenția asupra imposibilității accesării textelor

Trebuie evidențiat faptul că, pe parcursul celor patru luni de monitorizare, în Monitorul Oficial al României au fost publicate 56 de acte normative emise de Autoritatea Națională Sanitar-Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor, niciunul dintre acestea nefiind postat pe site sau afișat la sediu anterior adoptării. Unele au fost postate pe pagina de internet a instituției “spre consultare” după publicarea lor în Monitorul Oficial. Publicarea în Monitorul Oficial a unui număr semnificativ de acte normative care nu au fost făcute publice spre consultare (nici pe site, nici la sediu) vine în contradicție cu esența legii vizând transparența: posibilitatea cetățenilor și a asociațiilor legal constituite de a participa în mod activ la procesul decizional desfășurat la nivelul autorităților administrative publice.

APADOR-CH a trimis Autorității Naționale Sanitar-Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor trei cereri în temeiul Legii nr. 544/ 2001 privind liberul acces la informațiile de interes public în care se solicitau copii ale rapoartelor anuale privind implementarea Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, copii ale actelor normative adoptate de instituție într-un anumit interval temporar precum și alte informații cu privire la transparența decizională a instituției, inclusiv autoevaluarea cu privire la acest subiect.

Pe parcursul perioadei monitorizate, pe site-ul instituției au fost postate rapoartele de activitate pe anii 2005 și 2006 care nu fac însă niciun fel de referiri la aplicarea Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică. În **Capitolul III. 4. Informații despre rapoartele anuale privind transparența decizională** al raportului de față a fost detaliată situația reală și anume faptul că raportul sau măcar informații despre evaluarea implementării Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică **nu există** pe pagina de internet a instituției.

În urma solicitării APADOR-CH privind furnizarea de copii ale rapoartelor anuale privind transparența decizională, Autoritatea Națională Sanitar-Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor a transmis *Raportul de evaluare al implementării legii nr. 52/2003 în anul 2006* și *Raportul de evaluare a implementării legii nr. 544/2001 în anul 2006* sub forma fișelor puse la dispoziție de Agenția pentru Strategii Guvernamentale.

Raportul¹⁵ de evaluare a implementării Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică pe anul 2006 pe care Autoritatea Națională Sanitar-Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor l-a trimis APADOR-CH conține numai numărul de proiecte de acte normative adoptate (122) și numărul de acte normative anunțate în mod public, s-ar putea deduce că prin intermediul site-ului (numai 20).

Autoritatea Națională Sanitar-Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor nu a răspuns tuturor întrebărilor adresate de APADOR-CH în legătură cu transparența decizională a instituției. Astfel, nu au fost furnizate informații despre desemnarea unei persoane desemnate drept responsabil desemnat pentru relația cu societatea civilă și dacă acesta mai are și alte atribuții. Totodată, Autoritatea Națională Sanitar-Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor nu a apreciat în nici un fel nivelul de transparență a instituției și

¹⁵ Raportul Autorității Naționale Sanitar-Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor se regăsește la Anexa 4

nici nu a precizat dificultățile cu care se confruntă în implementarea Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.

Autoritatea Națională Sanitar-Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor reprezintă un exemplu de rele practici în ceea ce privește transparența procesului decizional în administrația publică.

IV. 3. Consiliul local Arad – o dovadă că se poate

Remarcabil din punctul de vedere al respectării prevederilor legii transparenței decizionale în administrația publică se comportă **Consiliul local Arad**. În primul rând se poate observa faptul că toate anunțurile instituției se regăsesc într-o simetrie perfectă atât pe site cât și la avizierul de la sediu.

Toate informațiile existente pe site pot fi consultate la sediul Consiliului Local Municipal Arad și prin intermediul unui “infokiosk” conectat la internet.

Consiliul Local Municipal Arad editează și o publicație, Curierul Municipal, prin intermediul căreia sunt aduse la cunoștință publică parte din actele sale normative.

În perioada celor 16 săptămâni de monitorizare Consiliul local Arad a publicat 94 de anunțuri de proiecte de acte normative respectând pentru fiecare anunț cerințele Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică (a cuprins o notă de fundamentare, o expunere de motive sau, după caz, un referat de aprobare privind necesitatea adoptării actului normativ propus, textul complet al proiectului actului respectiv, precum și termenul limită, locul și modalitatea în care cei interesați pot trimite în scris propuneri, sugestii, opinii cu valoare de recomandare privind proiectul de act normativ). Au fost anunțate și organizate patru dezbateri publice la solicitarea unor asociații legal constituite și opt ședințe publice din oficiu. Minutele acestor ședințe au fost publicate cu regularitate de ceasornic.

Raportul de evaluare a implementării Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică făcut public de Consiliul local Arad conține 17 pagini în care sunt prezentate toate informațiile specificate de lege expuse într-un mod foarte detaliat și coerent precum și procedura prin care au fost realizate obligațiile instituției privind transparența decizională.

Răspunsurile Consiliului local Arad la cererile adresate conform metodologiei de monitorizare de către Asociația “Ofensiva Tinerilor” din Arad și la cererea adresată la APADOR-CH au sosit în termenul legal și au conținut toate informațiile solicitate.

Din punctul de vedere al transparenței decizionale Consiliul local Arad este un exemplu de bună practică deoarece face exact ceea ce trebuia să facă. Instituția se plasează însă în anormalitate (ca exemplu pozitiv) tocmai deoarece majoritatea instituțiilor monitorizate în program nu își îndeplinesc obligațiile legale.

IV. 4. Consiliul local Fălticeni – una dintre puținele instituții proactive

Din categoria **consiliilor locale și/sau primarilor din localități care nu sunt reședințe de județ** se remarcă în sens pozitiv activitatea din Municipiul Fălticeni (aproximativ 10.000 de locuitori), instituție monitorizată de reprezentanții organizației Centrul Regional de Resurse pentru Organizații Neguvernamentale Suceava. Iată ce notează aceștia în fișa de monitorizare: ”În cadrul Primăriei Fălticeni există un singur loc destinat afișării, acesta fiind poziționat la intrarea în instituție, cu un grad bun de vizibilitate. Panoul are un număr mare de vizitatori, la fiecare vizită de lucru am găsit cetățeni interesați de materialele afișate”. Pagina de internet a instituției (www.falticeni.ro) este bine organizată și actualizată periodic și în momentul accesării deschide o fereastră care conține un anunț privind transparența decizională prin care cetățenilor li se aduc la cunoștință principiile Legii nr. 52/2003 și li se reamintește că “administrația publică locală așteaptă implicarea dumneavoastră în procesul de luare a deciziilor”. Este de apreciat în acest caz atitudinea proactivă a instituției. Diseminarea informației se realizează și prin intermediul unui canal videotext găzduit de un operator de telecomunicații ce își desfășoară activitatea la nivel local.

Anunțurile privind proiectele de acte normative și anunțurile privind organizarea de ședințe publice din oficiu sunt făcute publice prin intermediul tuturor celor trei mijloace de comunicare iar minutele sunt publicate la aproximativ 3-4 zile de la desfășurarea ședințelor. Răspunsurile la cererile adresate de către Centrul Regional de Resurse pentru Organizații Neguvernamentale Suceava și APADOR-CH au fost prompte și complete. Rapoartele privind implementarea Legii 52/2003 sunt făcute publice și prin afișare la sediu și prin postare pe site sub forma fișei de evaluare întocmită de Agenția pentru Strategii Guvernamentale.

În contrast cu vizibilitatea constatată în urma monitorizării de la nivelul Municipiului Fălticeni atragem atenția asupra faptului că 20 dintre cele 34 de consilii locale și/sau primarii localităților incluse în program nu fac publică niciuna dintre informațiile prevăzute de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.

IV. Recomandări pentru modificarea și completarea Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică

Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică nu a fost modificată de la data intrării în vigoare și până în prezent, deci de peste 4 ani și jumătate.

Cea mai vizibilă manifestare în spațiul public a acestei legi constă în publicarea unor proiecte de acte normative de către unele autorități ale administrației publice, pentru a permite cetățenilor să formuleze propuneri, sugestii, opinii cu privire la acele proiecte și să participe astfel la procesul de elaborare a actelor normative.

Cealaltă componentă a legii transparenței, stimularea implicării cetățenilor în procesul de luare a deciziilor administrative, sub forma organizării de către autoritățile administrației publice de ședințe publice la care să participe persoanele interesate, se manifestă foarte discret în practică.

Problema principală care afectează o mai bună funcționare a acestei legi constă în lipsa unor sancțiuni specifice și eficiente care să poată fi aplicate atunci când ea nu este respectată.

APADOR-CH consideră că este nevoie de operarea unor modificări și completări ale Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, în raport de experiența rezultată din cei peste 4 ani și jumătate de aplicare, precum și de concluziile monitorizării desfășurate în anul 2007. Acestea trebuie să privească:

1. Actualizarea terminologiei din conținutul art. 4 lit. a, în sensul înlocuirii termenului “*descentralizat*” cu “*deconcentrat*”, astfel că în cuprinsul legii, expresia “serviciile publice descentralizate” va fi înlocuită de “serviciile publice deconcentrate”.

Prin aceasta, art. 4 lit. a din lege este pus în concordanță cu revizuirea din anul 2003 a Constituției, în urma căreia în art. 120 alin. 1 din legea fundamentală a fost introdus principiul “*deconcentrării serviciilor publice*.”

2. Completarea art. 4 lit. a, în sensul includerii Guvernului printre autoritățile administrației publice centrale care intră sub incidența Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică; natura Guvernului, de organ central al administrației publice, este prevăzută expres în art. 111 alin. 1 din Constituție. În prezent, art. 4 lit. a din Legea nr. 52/2003 menționează ministerele, dar nu și Guvernul printre aceste autorități. În practică, Guvernul a preluat totuși în activitatea sa unele principii din legea transparenței, spre exemplu, prin postarea pe site-ul său a unor proiecte de acte normative (proiectul de lege pentru abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe, proiectul Strategiei post-aderare 2007-2013, programul legislativ al Guvernului pentru anul 2007 etc.). Cu toate acestea, modificarea se impune pentru ca aplicarea Legii nr. 52/2003 de către Guvern să nu mai fie o “favoare” acordată cetățenilor, ci o obligație, cu sancțiuni corelative.

3. Completarea art. 4 lit. b, în sensul includerii prefectului printre autoritățile administrației publice locale care intră sub incidența acestei legi. Prefectul este organ al administrației publice locale, reprezentând Guvernul în teritoriu, astfel cum se prevede în art. 32-33 din Legea nr. 340/2004 privind instituția prefectului; el poate emite și ordine cu caracter normativ. În practică, există cazuri în care unii prefecți au aplicat principiile legii transparenței cu privire la proiectele de acte normative pe care urmau să le adopte, proiecte pe care le-au publicat anterior adoptării, însă practica este departe de a fi unitară.

4. Modificarea și completarea art. 5, în care sunt reglementate excepțiile de la aplicarea legii transparenței, prin eliminarea sintagmei “interesele strategice economice și politice ale țării”, întrucât se referă la o noțiune ambiguă, cu un conținut care nu poate fi definit în mod unitar (depinde de la zi la zi și de la persoană la persoană), iar introducerea unor criterii politice, extrem de volatile, atunci când este vorba despre aplicarea unei legi este incompatibilă cu ideea de previzibilitate și accesibilitate a legii.

De asemenea, art. 5 trebuie să prevadă principiul de aplicare al acestor excepții, în sensul că dacă un proiect de act normativ conține informații clasificate sau elemente a căror publicitate prejudiciază concurența loială ori conține date personale, sau dacă ședința publică are pe ordinea de zi și dezbaterile unor chestiuni de genul celor enumerate mai sus, vor fi exceptate de la aplicarea legii transparenței numai acele pasaje sau anexe ale proiectului de act normativ în care se află efectiv informațiile “tabu” sau, după caz, numai punctele de pe ordinea de zi a ședinței publice în care se discută astfel de informații, iar nu întregul proiect de act normativ sau întreaga ședință publică. Se elimină astfel posibilitatea reală a unor abuzuri ușor de realizat, de exemplu, prin includerea pe ordinea de zi a unei ședințe publice a unui punct în care este prezentă o informație cu privire la datele personale, cu consecința excluderii liberului acces al publicului la întreaga ședință.

5. Completarea art. 6 al. 2, în sensul că anunțul care se publică referitor la elaborarea unui proiect de act normativ să conțină expres și data publicării. În practică, s-a constatat că anunțurile publicate pe site-uri sau la sediul autorităților nu includ și data la care au fost postate (întrucât legea omite să prevadă și acest aspect), astfel că nu se poate verifica dacă sunt respectate termenele de 30 și 10 zile stabilite de lege; neștiind data publicării, nu se poate stabili când încep să curgă termenele, din ce moment se calculează cele 30 sau 10 zile.

6. Modificarea art. 6 alin. 4, prin majorarea termenului minim ce trebuie acordat pentru formularea de propuneri, sugestii, opinii cu privire la proiectul de act normativ, de la 10 la 20 zile. Principalul motiv pentru care un proiect de act normativ este publicat este acela de a permite publicului să formuleze comentarii; or, un termen de numai 10 zile pentru aceasta este nejustificat de restrictiv și nerealist.

7. Reformularea art. 6 alin. 8 într-o formă logic-inteligibilă, întrucât actuala redactare prevede că dezbaterile publice se desfășoară în termen de 10 zile de la publicarea datei la care urmează să fie organizate. Or, din moment ce este fixată o dată la care urmează să fie organizate, prevederea că desfășurarea lor are loc în termen de 10 zile de la această dată nu poate să creeze decat confuzie. În mod logic, textul ar trebui să prevadă că

dezbaterile publice trebuie să aibă loc în termen de maximum 10 zile de la data solicitării, locul și data desfășurării urmând să fie publicate cu cel puțin trei zile înainte de această dată. Dacă dezbaterea publică are loc din inițiativa autorității publice, locul și data desfășurării urmează să fie publicate cu cel puțin trei zile înainte de data stabilită.

Varianta de text propusă:

Art. 6 alin. 8 – În toate cazurile în care se organizează dezbateri publice, acestea trebuie să aibă loc în termen de maximum 10 zile de la data solicitării, locul și data desfășurării urmând să fie publicate cu cel puțin trei zile înainte de această dată. Dacă dezbaterea publică are loc din inițiativa autorității publice, locul și data desfășurării urmează să fie publicate cu cel puțin trei zile înainte de aceasta.

8. Reformularea art. 6 alin. 9, care prevede în termeni prea evazivi o excepție de la aplicarea Legii transparenței. Aparent, textul se referă doar la circumstanțe excepționale, care impun soluții imediate, în vederea evitării unei grave atingeri aduse interesului public. În practică, textul s-a dovedit ca fiind folosit ca pretext pentru anularea efectivă a Legii transparenței. Astfel, într-o cauză ajunsă în fața instanțelor de judecată, având ca obiect încălcarea legii transparenței de către o autoritate a administrației publice centrale (Ministerul Justiției), instanțele au considerat că alinierea legislației interne la cea comunitară constituie o situație excepțională care justifică elaborarea actelor normative fără respectarea legii transparenței; soluție cu un evident umor involuntar, întrucât tocmai standardele comunitare impun implicarea publicului în procesul decizional.

Or, cu instanțe de judecată care aplică în acest mod legea, este evident că e nevoie de prevederi legislative mult mai clare și mai stricte, care să elimine de la bun început posibilitatea unor interpretări care anulează chiar rațiunea adoptării unei reglementări privind transparența.

Excepția din art. 6 alin. 9 ar trebui să se rezume la situații speciale, cum ar fi emiterea de acte normative pe durata stării de urgență, de necesitate, de mobilizare sau pe timp de război.

Varianta de text propusă:

Art. 6 alin. 9 – Dispozițiile prezentului articol nu se aplică în cazul elaborării și adoptării de acte normative pe durata stării de urgență, de necesitate, de mobilizare sau pe timp de război.

9. Introducerea la art. 6 a unui nou alineat, alin. 10, care să prevadă expres data și modalitatea de intrare în vigoare a actelor normative cu putere inferioară legilor și hotărârilor de guvern.

În prezent, este foarte dificil pentru cetățeni să se informeze cu privire la toate actele normative emise de autoritățile administrației publice centrale și locale; actele normative sunt foarte numeroase și nu sunt publicate în același loc (o publicație unică, gen

Monitorul Oficial al României) unde ar putea fi identificate și accesate în bune condiții, ci disparat, unele prin diverse ziare (apoi greu de găsit), altele prin afișare în condiții total improprii, altele pe site-uri, iar altele în condiții în care nu se poate verifica dacă publicarea a avut sau nu loc în realitate și la ce dată.

Există, totuși, o reglementare legală care prevede înființarea monitoarelor județene și al Municipiului București, care ar avea tocmai rostul de a publica actele normative ale autorităților administrative. În practică, aceste monitoare județene au o existență fantomatică, iar în județele în care există sunt în număr foarte mic și cu apariții neregulate, ceea ce le face inaccesibile.

Ca principiu, în art. 5 alin. 1 din Ordonanța nr. 75/2003 privind organizarea și funcționarea serviciilor publice de editare a monitoarelor oficiale ale unităților administrativ-teritoriale, aprobată cu modificări prin Legea nr. 534/2003, se menționează că actele cu caracter normativ ale autorităților publice locale, inclusiv ale serviciilor publice deconcentrate, se publică în monitorul oficial al județului sau, după caz, al Municipiului București. Deoarece prin lege nu se condiționează intrarea în vigoare a acestor acte normative de publicarea lor în monitoarele județene, autoritățile administrative nu publică actele normative în aceste monitoare, fapt care ar fi permis o informare unitară și exactă cu privire la actele normative emise/adoptate de fiecare autoritate. În schimb, autoritățile publice preferă publicarea lor disparată, prin diverse mijloace, modalitate eficientă de a ascunde anumite acte de opinia publică, deci de a încălca legea transparenței prin informarea deficitară a cetățenilor.

De aceea, este nevoie de un text care să prevadă expres că aceste acte normative intră în vigoare numai după publicarea lor în monitoarele oficiale județene, respectiv al Municipiului București.

Varianța de text propusă:

Art. 6 alin. 10 - Actele cu caracter normativ emise sau adoptate de autoritățile administrației publice centrale sau locale, inclusiv ale serviciilor publice deconcentrate, altele decât hotărârile și ordonanțele adoptate de Guvern, intră în vigoare la data publicării în monitorul oficial al județului, respectiv al Municipiului București ori la o dată ulterioară prevăzută în textul acestora.

10. Art. 7 alin. 3 trebuie modificat și completat, pentru a obliga autoritățile publice să asigure în mod efectiv participarea cetățenilor la ședințele publice.

În practică, există situații în care ședințele publice sunt organizate în săli improprii, cu foarte puține locuri, eventual ocupate deja de persoane trimise de autorități pentru a completa locurile și de a nu permite accesul cetățenilor interesați sub pretextul că nu sunt locuri disponibile.

De aceea, este nevoie de o intervenție legislativă prin care să se prevadă că autoritățile publice care organizează ședința au obligația să asigure locuri disponibile pentru cel puțin 10 organizații legal constituite și cel puțin 20 de persoane interesate, iar în caz contrar ședința să fie suspendată de drept până la îndeplinirea acestor condiții.

Varianta de text propusă:

Art. 7 alin. 3 - Autoritățile publice care organizează ședințe publice au obligația să asigure locuri disponibile pentru cel puțin 10 organizații legal constituite și cel puțin 20 de persoane interesate. Dacă participanții depășesc acest număr, persoana care prezidează ședința va lua măsuri pentru a asigura accesul tuturor, iar dacă acest lucru este imposibil, va stabili o ordine de precădere a accesului în sală dată de interesul asociațiilor legal constituite și al cetățenilor prezenți în raport cu subiectul ședinței.

11. După art. 7 alin. 3 trebuie introdus un nou alineat, alin. 4, care trebuie să prevadă că neasigurarea condițiilor minimale pentru desfășurarea ședinței publice duce la suspendarea ei de drept până la remedierea deficienței organizatorice.

Varianta de text propusă:

Art. 7 alin. 4 - Neasigurarea numărului minim de 10 locuri pentru asociații legal constituite și de 20 de locuri pentru persoanele interesate are drept consecință suspendarea de drept a ședinței până la îndeplinirea acestor condiții.

12. Art. 8 trebuie modificat în sensul introducerii prevederii că **tuturor** participanților trebuie să le fi **asigurată**, iar nu doar oferită, posibilitatea de a se exprima cu privire la **orice** probleme aflate pe ordinea de zi. În practică, s-a constatat limitarea nejustificată a acestei posibilități, datorită redactării actuale a textului de lege.

Varianta de text propusă:

Art. 8 – Persoana care prezidează ședința publică asigură tuturor participanților posibilitatea de a se exprima cu privire la orice problemă aflată pe ordinea de zi.

13. Art. 12 alin. 2 trebuie modificat și completat în sensul prevederii unui termen pentru publicarea raportului anual, spre exemplu, în primul trimestru al anului următor, și prin înlocuirea expresiei “**sau** prin prezentare în ședință publică” cu “**și** prin prezentare în ședință publică”; folosirea termenului “sau” poate duce la interpretarea că dacă acest raport este prezentat în ședință publică, el nu mai trebuie publicat pe site sau afișat la sediu, ceea ce este, evident, contrar voinței legiuitorului.

Varianta de text propusă:

Art. 12 alin. 2 – Raportul anual privind transparența decizională va fi făcut public, în primul trimestru al anului următor, prin postare pe site-ul propriu, prin afișare la sediul propriu într-un spațiu accesibil publicului și prin prezentare în ședința publică.

14. În capitolul III – Sancțiuni, trebuie introduse mai multe articole care să asigure aplicarea și respectarea legii cu mai mare strictețe. Trebuie introdus un articol distinct, art. 12¹, care să prevadă expres că actele normative și hotărârile adoptate cu încălcarea prevederilor acestei legi sunt nule absolut. Numai în acest mod, prin prevederea sancțiunii desființării de drept a actelor și hotărârilor la adoptarea carora s-a urmărit eludarea legii transparenței, autoritățile publice vor fi determinate să o respecte cu mare atenție și, prin aceasta, să permită participarea efectivă, reală a cetățenilor la luarea deciziilor administrative și la elaborarea actelor normative.

Varianta de text propusă:

Art. 12¹ – Sunt lovite de nulitate absolută actele normative, deciziile administrative și hotărârile emise sau adoptate cu încălcarea prevederilor art. 6 – 8. Constatarea nulității absolute se face de instanța de contencios administrativ, nefiind obligatorie plângerea prealabilă. Prevederile art. 13 alin. 2 se aplică în mod corespunzător.

15. Art. 13 alin. 1 trebuie modificat, punându-se în concordanță numărul actual al Legii contenciosului administrativ cu cel din text, deci prin înlocuirea Legii nr. 29/1990 cu Legea nr. 554/2004.

16. La art. 13, după alin 2 trebuie adăugate două noi alineate, alin. 3 și 4, în care să se consacre dreptul instanței de a dispune orice măsură pentru a asigura respectarea legii transparenței, ținând cont și de specificul reglementării. Este utilă introducerea unei prevederi în sensul instituirii prezumției legale de producere a prejudiciului moral în cazul în care legea este încălcată, întrucât în practică nu se acordă decât extrem de rar daune morale, această posibilitate neexistând, ca regulă, decât teoretic; în text se va menționa că instanța va putea hotărî mijloacele adecvate de reparare a prejudiciilor morale, ceea ce semnifică faptul că repararea prejudiciilor morale va putea fi făcută și altfel decât prin acordarea unei sume de bani.

Varianta de text propusă:

(3) Instanța poate constata nulitatea actelor normative, deciziilor administrative sau hotărârilor emise sau adoptate de autoritățile publice și poate dispune orice măsură necesară pentru remedierea vătămării, precum și obligarea la plata de daune morale și/sau patrimoniale.

(4) Existența prejudiciului moral se prezumă în cazul încălcării dispozițiilor prezentei legi. Întinderea sa și mijloacele de reparare vor fi stabilite de instanță, de la caz la caz.

17. După art. 13, trebuie introdus un nou articol, 13¹, în care să se prevadă sancțiuni pecuniare pentru persoanele juridice care încalcă Legea transparenței. Aceste sancțiuni sunt complementare celor disciplinare care pot fi aplicate persoanelor fizice (la care se referă art. 14 și care s-au dovedit a fi total ineficiente). În articol trebuie să se prevadă:

- posibilitatea instanței de judecată de a aplica, din oficiu sau la cerere, sancțiunea amenzii civile persoanei juridice (autoritate publică) pentru încălcarea dispozițiilor Legii nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică;
- posibilitatea persoanei juridice amendate de a se îndrepta cu acțiune în regres contra persoanelor fizice vinovate de încălcarea Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică;

Varianta de text propusă:

Art. 13¹ – Încălcarea, sub orice formă, de către autoritățile administrației publice centrale sau locale, a dispozițiilor prezentei legi, se sancționează cu amendă civilă de la 10.000 la 100.000 lei, care va fi aplicată persoanei juridice.

(2) Amenda civilă poate fi aplicată din oficiu sau la cerere de către instanța sesizată conform art. 13.

(3) Autoritatea sau instituția publică se poate îndrepta cu acțiune împotriva celor vinovați, potrivit dreptului comun. În cazul în care cei vinovați sunt funcționari publici, se vor aplica reglementările speciale.

18. Art. 15 trebuie completat cu o prevedere corelativă obligației prevăzute pentru participanți de a respecta regulamentul de organizare, respectiv cu obligația autorității publice de a afișa la locul de desfășurare a ședinței publice respectivul regulament. În acest mod se realizează informarea directă și operativă a participanților cu privire la regulile **specifice** ce trebuie respectate (obligația unei conduite civilizate este prezumată a fi cunoscută, fără a fi nevoie de un regulament care să o prevadă) și, în același timp, se poate verifica imediat dacă și ce prevedere a încălcat respectivul participant.

Varianta de text propusă:

Art. 15 – La locul de desfășurare a ședințelor publice va fi afișat regulamentul de organizare și funcționare al autorității publice. Avertizarea și, în ultimă instanță, evacuarea din sală a unei persoane pentru încălcarea regulamentului pot fi dispuse de președintele de ședință în cazul în care la locul de desfășurare al ședinței este afișat regulamentul; în situația în care acesta nu este afișat, participantul poate fi avertizat sau, în ultimă instanță, evacuat numai dacă prin conduita sa împiedică normala desfășurare a ședinței.

Lege nr. 52/2003
privind transparența decizională în administrația publică

CAPITOLUL I
Dispoziții generale

Art. 1. - (1) Prezenta lege stabilește regulile procedurale minimale aplicabile pentru asigurarea transparenței decizionale în cadrul autorităților administrației publice centrale și locale, alese sau numite, precum și al altor instituții publice care utilizează resurse financiare publice, în raporturile stabilite între ele cu cetățenii și asociațiile legal constituite ale acestora.

(2) Legea are drept scop:

a) să sporească gradul de responsabilitate a administrației publice față de cetățean, ca beneficiar al deciziei administrative;

b) să stimuleze participarea activă a cetățenilor în procesul de luare a deciziilor administrative și în procesul de elaborare a actelor normative;

c) să sporească gradul de transparență la nivelul întregii administrații publice.

Art. 2. - Principiile care stau la baza prezentei legi sunt următoarele:

a) informarea în prealabil, din oficiu, a persoanelor asupra problemelor de interes public care urmează să fie dezbătute de autoritățile administrației publice centrale și locale, precum și asupra proiectelor de acte normative;

b) consultarea cetățenilor și a asociațiilor legal constituite, la inițiativa autorităților publice, în procesul de elaborare a proiectelor de acte normative;

c) participarea activă a cetățenilor la luarea deciziilor administrative și în procesul de elaborare a proiectelor de acte normative, cu respectarea următoarelor reguli:

1. ședințele autorităților și instituțiilor publice care fac obiectul prezentei legi sunt publice, în condițiile legii;

2. dezbaterile vor fi consemnate și făcute publice;

3. minutele acestor ședințe vor fi înregistrate, arhivate și făcute publice, în condițiile legii.

Art. 3. - În sensul prezentei legi, termenii de mai jos se definesc astfel:

a) act normativ - actul emis sau adoptat de o autoritate publică, cu aplicabilitate generală;

b) luarea deciziei - procesul deliberativ desfășurat de autoritățile publice;

c) elaborarea de acte normative - procedura de redactare a unui proiect de act normativ anterior supunerii spre adoptare;

d) recomandare - orice punct de vedere, sugestie, propunere sau opinie, exprimată verbal sau în scris, primită de către autoritățile publice de la orice persoană interesată în procesul de luare a deciziilor și în procesul de elaborare a actelor normative;

e) obligația de transparență - obligația autorităților administrației publice de a informa și de a supune dezbaterii publice proiectele de acte normative, de a permite accesul la luarea deciziilor administrative și la minutele ședințelor publice;

f) asociație legal constituită - orice organizație civică, sindicală, patronală sau orice alt grup asociativ de reprezentare civică;

g) minută - documentul scris în care se consemnează în rezumat punctele de vedere exprimate de participanți la o ședință, precum și rezultatul dezbaterilor;

h) ordine de precădere - ordinea care determină prioritatea participării la ședințele publice, în raport cu interesul manifestat față de subiectul ședinței;

i) ședință publică - ședința desfășurată în cadrul autorităților administrației publice și la care are acces orice persoană interesată.

Art. 4. - Autoritățile administrației publice obligate să respecte dispozițiile prezentei legi sunt:

a) autoritățile administrației publice centrale: ministerele, alte organe centrale ale administrației publice din subordinea Guvernului sau a ministerelor, serviciile publice descentralizate ale acestora, precum și autoritățile administrative autonome;

b) autoritățile administrației publice locale: consiliile județene, consiliile locale, primarii, instituțiile și serviciile publice de interes local sau județean.

Art. 5. - Prevederile prezentei legi nu se aplică procesului de elaborare a actelor normative și ședințelor în care sunt prezentate informații privind:

a) apărarea națională, siguranța națională și ordinea publică, interesele strategice economice și politice ale țării, precum și deliberările autorităților, dacă fac parte din categoria informațiilor clasificate, potrivit legii;

b) valorile, termenele de realizare și datele tehnico-economice ale activităților comerciale sau financiare, dacă publicarea acestora aduce atingere principiului concurenței loiale, potrivit legii;

c) datele personale, potrivit legii.

CAPITOLUL II

Proceduri privind participarea cetățenilor și a asociațiilor legal constituite la procesul de elaborare a actelor normative și la procesul de luare a deciziilor

SECȚIUNEA 1

Dispoziții privind participarea la procesul de elaborare a actelor normative

Art. 6. - (1) În cadrul procedurilor de elaborare a proiectelor de acte normative autoritatea administrației publice are obligația să publice un anunț referitor la această acțiune în site-ul propriu, să-l afișeze la sediul propriu, într-un spațiu accesibil publicului, și să-l transmită către mass-media centrală sau locală, după caz. Autoritatea administrației publice va transmite proiectele de acte normative tuturor persoanelor care au depus o cerere pentru primirea acestor informații.

(2) Anunțul referitor la elaborarea unui proiect de act normativ va fi adus la cunoștință publicului, în condițiile alin. (1), cu cel puțin 30 de zile înainte de supunerea spre analiză, avizare și adoptare de către autoritățile publice. Anunțul va cuprinde o notă de fundamentare, o expunere de motive sau, după caz, un referat de aprobare privind necesitatea adoptării actului normativ propus, textul complet al proiectului actului respectiv, precum și termenul limită, locul și modalitatea în care cei interesați pot trimite în scris propuneri, sugestii, opinii cu valoare de recomandare privind proiectul de act normativ.

(3) Anunțul referitor la elaborarea unui proiect de act normativ cu relevanță asupra mediului de afaceri se transmite de către inițiator asociațiilor de afaceri și altor asociații legal constituite, pe domenii specifice de activitate, în termenul prevăzut la alin. (2).

(4) La publicarea anunțului autoritatea administrației publice va stabili o perioadă de cel puțin 10 zile pentru a primi în scris propuneri, sugestii sau opinii cu privire la proiectul de act normativ supus dezbaterii publice.

(5) Conducătorul autorității publice va desemna o persoană din cadrul instituției, responsabilă pentru relația cu societatea civilă, care să primească propunerile, sugestiile și opiniile persoanelor interesate cu privire la proiectul de act normativ propus.

(6) Proiectul de act normativ se transmite spre analiză și avizare autorităților publice interesate numai după definitivare, pe baza observațiilor și propunerilor formulate potrivit alin. (4).

(7) Autoritatea publică în cauză este obligată să decidă organizarea unei întâlniri în care să se dezbată public proiectul de act normativ, dacă acest lucru a fost cerut în scris de către o asociație legal constituită sau de către o altă autoritate publică.

(8) În toate cazurile în care se organizează dezbateri publice, acestea trebuie să se desfășoare în cel mult 10 zile de la publicarea datei și locului unde urmează să fie organizate. Autoritatea publică în cauză trebuie să analizeze toate recomandările referitoare la proiectul de act normativ în discuție.

(9) În cazul reglementării unei situații care, din cauza circumstanțelor sale excepționale, impune adoptarea de soluții imediate, în vederea evitării unei grave atingeri aduse interesului public, proiectele de acte normative se supun adoptării în procedura de urgență prevăzută de reglementările în vigoare.

SECȚIUNEA a 2-a

Dispoziții privind participarea la procesul de luare a deciziilor

Art. 7. - (1) Participarea persoanelor interesate la lucrările ședințelor publice se va face în următoarele condiții:

a) anunțul privind ședința publică se afișează la sediul autorității publice, inserat în site-ul propriu și se transmite către mass-media, cu cel puțin 3 zile înainte de desfășurare;

b) acest anunț trebuie adus la cunoștința cetățenilor și a asociațiilor legal constituite care au prezentat sugestii și propuneri în scris, cu valoare de recomandare, referitoare la unul dintre domeniile de interes public care urmează să fie abordat în ședința publică;

c) anunțul va conține data, ora și locul de desfășurare a ședinței publice, precum și ordinea de zi.

(2) Difuzarea anunțului și invitarea specială a unor persoane la ședința publică sunt în sarcina responsabilului desemnat pentru relația cu societatea civilă.

(3) Participarea persoanelor interesate la ședințele publice se va face în limita locurilor disponibile în sala de ședințe, în ordinea de precădere dată de interesul asociațiilor legal constituite în raport cu subiectul ședinței publice, stabilită de persoana care prezidează ședința publică.

(4) Ordinea de precădere nu poate limita accesul massmedia la ședințele publice.

Art. 8. - Persoana care prezidează ședința publică oferă invitațiilor și persoanelor care participă din proprie inițiativă posibilitatea de a se exprima cu privire la problemele aflate pe ordinea de zi.

Art. 9. - (1) Adoptarea deciziilor administrative ține de competența exclusivă a autorităților publice.

(2) Punctele de vedere exprimate în cadrul ședințelor publice de persoanele menționate la art. 8 au valoare de recomandare.

Art. 10. - Minuta ședinței publice, incluzând și votul fiecărui membru, cu excepția cazurilor în care s-a hotărât vot secret, va fi afișată la sediul autorității publice în cauză și publicată în site-ul propriu.

Art. 11. - (1) Autoritățile publice prevăzute la art. 4 sunt obligate să elaboreze și să arhiveze minutele ședințelor publice. Atunci când se consideră necesar, ședințele publice pot fi înregistrate.

(2) Înregistrările ședințelor publice, cu excepția celor prevăzute la art. 6, vor fi făcute publice, la cerere, în condițiile Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public.

Art. 12. - (1) Autoritățile publice prevăzute la art. 4 sunt obligate să întocmească și să facă public un raport anual privind transparența decizională, care va cuprinde cel puțin următoarele elemente:

a) numărul total al recomandărilor primite;

b) numărul total al recomandărilor incluse în proiectele de acte normative și în conținutul deciziilor luate;

c) numărul participanților la ședințele publice;

d) numărul dezbaterilor publice organizate pe marginea proiectelor de acte normative;

e) situația cazurilor în care autoritatea publică a fost acționată în justiție pentru nerespectarea prevederilor prezentei legi;

f) evaluarea proprie a parteneriatului cu cetățenii și asociațiile legal constituite ale acestora;

g) numărul ședințelor care nu au fost publice și motivația restricționării accesului.

(2) Raportul anual privind transparența decizională va fi făcut public în site-ul propriu, prin afișare la sediul propriu într-un spațiu accesibil publicului sau prin prezentare în ședință publică.

CAPITOLUL III

Sanțiuni

Art. 13. - (1) Orice persoană care se consideră vătămată în drepturile sale, prevăzute de prezenta lege, poate face plângere în condițiile Legii contenciosului administrativ **nr. 29/1990**, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Plângerea și recursul se judecă în procedură de urgență și sunt scutite de taxă de timbru.

Art. 14. - Constituie abatere disciplinară și se sancționează, potrivit prevederilor Legii **nr. 188/1999** privind Statutul funcționarilor publici, cu modificările și completările ulterioare, sau, după caz, potrivit legislației muncii, fapta funcționarului care, din motive contrare legii, nu permite accesul persoanelor la ședințele publice sau împiedică implicarea persoanelor interesate în procesul de elaborare a actelor normative de interes public, în condițiile prezentei legi.

Art. 15. - Persoanele care asistă la ședințele publice, invitate sau din proprie inițiativă, trebuie să respecte regulamentul de organizare și funcționare a autorității publice. În cazul în care președintele de ședință constată că o persoană a încălcat regulamentul, va dispune avertizarea și, în ultimă instanță, evacuarea acesteia.

CAPITOLUL IV

Dispoziții finale

Art. 16. - (1) Prezenta lege intră în vigoare în termen de 60 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

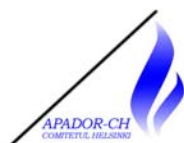
(2) La data intrării în vigoare a prezentei legi orice dispoziții contrare se abrogă.

Art. 17. - În termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, autoritățile publice și celelalte persoane juridice prevăzute la art. 4 sunt obligate să își modifice regulamentul de organizare și funcționare în conformitate cu prevederile prezentei legi.

Lista autorităților monitorizate

1. Agenția Națională pentru Protecția Consumatorilor, Str. Georges Clemenceau nr. 38, sector 1, București
2. Agenția pentru Protecția Mediului Harghita, Str. G. Coșbuc, nr. 43, Miercurea Ciuc, jud. Harghita
3. Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Brașov, Str. Lungă nr. 1A, Brașov, jud. Brașov
4. Autoritatea Națională de Reglementare în Comunicații și Tehnologia Informațiilor, Bd. Libertății nr. 14, sector 5, București
5. Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, Str. Nacu Constantin nr. 3, sector 2, București
6. Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice, Bd. Dinicu Golescu nr. 38, sector 1, București
7. Autoritatea Națională Sanitar-Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor Str. Negustori nr. 1B, Sector 2, București
8. Banca Națională a României, Str. Lipscani nr. 25, sector 3, București
9. Centrul Militar Județean Arad, Str. Lucian Blaga nr. 4 -6 Arad, jud. Arad
10. Consiliul județean Arad, Str. Unirii 19 , Arad, jud. Arad
11. Consiliul județean Brașov, B-dul Eroilor nr. 5, Brașov
12. Consiliul județean Cluj, B-dul 22 Decembrie 1989 nr.58, Cluj-Napoca, jud. Cluj
13. Consiliul județean Covasna, Str. Libertății nr.4, Sfântu Gheorghe
14. Consiliul județean Dolj, Str. Unirii nr.19, Craiova
15. Consiliul județean Harghita, P-ța Libertății nr.5, Miercurea Ciuc, jud. Harghita
16. Consiliul județean Iași, B-dul Ștefan cel Mare și Sfânt nr.69, Iași, jud. Iași
17. Consiliul județean Mureș, Str. Primăriei nr.2, Târgu Mureș, jud. Mureș
18. Consiliul județean Neamț, Str. Alexandru cel Bun nr.27, Piatra Neamț
19. Consiliul județean Prahova, B-dul Republicii nr.2, Ploiești, jud. Prahova
20. Consiliul județean Sibiu, Str. G-ral Gh. Magheru nr.14, Sibiu, jud. Sibiu
21. Consiliul județean Suceava, Str. Ștefan cel Mare nr.36, Suceava, jud. Suceava
22. Consiliul județean Timiș, Bd. Revoluției 1989 nr.17, Timișoara, jud. Timiș
23. Consiliul județean Vâlcea, Str. Praporgescu nr.5, Râmnicu Vâlcea, jud. Vâlcea
24. Consiliul local Aghireșu, Str. Principală nr. 363, Arghireșu, jud. Cluj
25. Consiliul local Arad, Bd. Revoluției nr. 75, Arad, jud. Arad
26. Consiliul local Aroneanu, Aroneanu, jud. Iași, 707020
27. Consiliul local Brașov, Str. Zizinului nr. 126, Brașov, jud. Brașov
28. Consiliul local Calopăr, Calopăr, jud. Dolj, 207150
29. Consiliul local Cărbunești, Str. Principală nr. 177, Cărbunești, jud. Prahova
30. Consiliul local Cerăt, Cerăt, jud. Dolj, 207180
31. Consiliul local Cluj-Napoca, Str. Calea Moșilor nr. 1-3, Cluj-Napoca, jud. Cluj
32. Consiliul local Cozmeni, Str. Principală nr. 200, Cozmeni, jud. Harghita
33. Consiliul local Craiova, Str. A.I. Cuza nr. 7, Craiova, Jud. Dolj
34. Consiliul local Cristian, Str. Libertății nr. 1, Cristian, jud. Brașov
35. Consiliul local Dumbrăveni, Str. Mihai Eminescu nr. 6, Dumbrăveni, jud. Sibiu
36. Consiliul local Giroc, Str. Semenici nr. 54, Giroc, jud. Timiș
37. Consiliul local Gura Humorului, P-ța Republicii nr.10, Gura Humorului, jud. Suceava
38. Consiliul local Iași, B-dul Ștefan cel Mare și Sfânt nr.11, Iași, jud. Iași
39. Consiliul local Miercurea Ciuc, P-ța Cetății nr. 1 Miercurea Ciuc, jud. Harghita
40. Consiliul local Miroslava, Miroslava, jud. Iași, 707305
41. Consiliul local Movileni, Movileni, jud. Iași, 707350
42. Consiliul local Piatra Neamț, Str. Ștefan cel Mare nr.8, Piatra Neamț, jud. Neamț
43. Consiliul local Ploiești, B-dul Republicii nr.2, Ploiești, jud. Prahova
44. Consiliul local Podari, Str. Dunării nr. 67, Podari, jud. Dolj
45. Consiliul local Roșia, Str. Principală nr. 22, Roșia, jud. Sibiu

46. Consiliul local Săcălaz, Str. Principală nr. 368, Săcălaz, jud. Timiș
47. Consiliul local Segarcea, Str. Unirii nr. 52, Segarcea, jud. Dolj
48. Consiliul local Sfântu Gheorghe, Str. 1 Decembrie 1918 nr. 2, Sfântu Gheorghe, jud. Covasna
49. Consiliul local Sibiu, Bd. Victoriei nr. 1-3, Sibiu, jud. Sibiu
50. Consiliul local Sighișoara, Str. Muzeului nr. 7, Sighișoara, jud. Mureș
51. Consiliul local Suceava, Bd. 1 Mai nr. 5A, Suceava, jud. Suceava
52. Consiliul local Timișoara, Bd. C.D. Loga nr. 1, Timișoara, jud. Timiș
53. Consiliul local Urlați, Str. 23 August nr. 9, Urlați, jud. Prahova
54. Consiliul local Râmnicu Vâlcea, Str. Eroilor nr. 5, Râmnicu Vâlcea, jud. Vâlcea
55. Consiliul local Vâlcele, Str. Bradului nr. 463, Vâlcele, jud. Covasna, cod 527175
56. Consiliul local Zimandu Nou, Str. Principală nr. 248 Zimandu Nou, jud. Arad
57. Direcția de Sănătate Publică Suceava, Str. Scurtă, 720223, Suceava, jud. Suceava
58. Direcția Generală a Finanțelor Publice Mureș, Str. Gheorghe Doja nr. 1-3, Târgu Mureș, jud. Mureș
59. Direcția județeană de statistică Vâlcea, Str. Calea lui Traian nr. 140, Râmnicu Vâlcea, jud. Vâlcea
60. Ministerul Internelor și Reformei Administrative, Piața Revoluției nr. 1A, sector 1, București
61. Ministerul Culturii și Cultelor, Șos. Kiseleff nr. 30, sector 1, București
62. Ministerul Economiei și Finanțelor, Str. Apolodor nr. 17, sector 5, București
63. Ministerul Justiției, Str. Apolodor nr. 17, sector 5, București
64. Oficiul județean de cadastru și publicitate imobiliară Timiș, Str. V. Alecsandri nr. 1, Timișoara, jud. Timiș
65. Oficiul județean pentru protecția consumatorilor Sibiu, Str. Dorului nr. 21, Sibiu, jud. Sibiu
66. Primarul Municipiului Ploiești, B-dul Republicii nr.2, Ploiești, jud. Prahova
67. Primarul Municipiului Sibiu, Bd. Victoriei nr. 1-3, Sibiu, jud. Sibiu
68. Primarul Municipiului Sighișoara, Str. Muzeului nr. 7, Sighișoara, jud. Mureș
69. Primarul Municipiului Timișoara, Bd. C.D. Loga nr. 1, Timișoara, jud. Timiș
70. Primarul Comunei Apold, Str. Principală nr. 134, Apold, jud. Mureș
71. Primarul Municipiului Arad, Bd. Revoluției nr. 75, Arad, jud. Arad
72. Primarul Municipiului Brașov, Str. Zizinului nr. 126, Brașov, jud. Brașov
73. Primarul Municipiului Caracal, P-ța Victoriei nr. 10, Caracal, jud. Olt
74. Primarul Comunei Ceptura, Ceptura, jud. Prahova, cod 107125
75. Primarul Municipiului Cluj-Napoca, Str. Calea Moșilor nr. 1-3, Cluj-Napoca, jud. Cluj
76. Primarul Orașului Covasna, Str. Piliske nr. 1, Covasna, jud. Covasna
77. Primarul Municipiului Craiova, Str. A.I. Cuza nr. 7, Craiova, Jud. Dolj
78. Primarul Comunei Fântânele, Str. Principală nr. 115 Fântânele, jud. Arad
79. Primarul Orașului Fălticeni, Str. Republicii nr. 13, Fălticeni, jud. Suceava
80. Primarul Orașului Gherla, Str. Bobâlna nr. 2, Gherla, jud. Cluj
81. Primarul Comunei Harman, Str. Pieței nr. 1, Harman, jud. Brașov
82. Primarul Comunei Huedin, Str. Horea nr. 1, Huedin, jud. Cluj
83. Primarul Municipiului Iași, B-dul Ștefan cel Mare și Sfânt nr.11, Iași, jud. Iași
84. Primarul Municipiului Miercurea Ciuc, P-ța Cetății nr. 1 Miercurea Ciuc, jud. Harghita
85. Primarul Municipiului Piatra Neamț, Str. Ștefan cel Mare nr.8, Piatra Neamț, jud. Neamț
86. Primarul Municipiului Râmnicu Vâlcea, Str. Eroilor nr. 5, Râmnicu Vâlcea, jud. Vâlcea
87. Primarul Orașului Segarcea, Str. Unirii nr. 52, Segarcea, jud. Dolj
88. Primarul Municipiului Sfântu Gheorghe, Str. 1 Decembrie 1918 nr. 2, Sfântu Gheorghe, jud. Covasna
89. Primarul Municipiului Suceava, Bd. 1 Mai nr. 5A, Suceava, jud. Suceava
90. Primarul Comunei Șelimbăr, Str. Mihai Viteazu nr. 164, Șelimbăr, jud. Sibiu
91. Primarul Orașului Târgu Jiu, Bd. Constantin Brâncuși nr. 27, Târgu Jiu, jud. Gorj
92. Primarul Comunei Țuglui, Țuglui, jud. Dolj, 207590
93. Primarul Orașului Tușnad, Str. Principală nr. 176, Tușnad, jud. Harghita

ASOCIAȚIA PENTRU APĂRAREA DREPTURILOR OMULUI ÎN ROMÂNIA - COMITETUL HELSINKI

București, Str. Nicolae Tonitza nr. 8, Sector 3, Tel/Fax: 312 45 28; 312 37 11, e-mail: office@apador.org

“Îmbunătățirea relației dintre cetățeni și administrație în procesul decizional”
Proiect finanțat de USAID în cadrul “Romania Civil Society Strengthening Program”,
prin intermediul World Learning for International Development

FIȘĂ DE MONITORIZARE

Organizația

Autoritatea publică monitorizată

1. Informații site

Adresa site-ului

Precizați ziua în care a fost accesat site-ul

Numele persoanei care a accesat site-ul

1.1.Există pe site anunțuri privind proiectele de acte normative, publicate conform art.6 alin. 2 din Legea 52/2003? DA ☐ NU ☐

În cazul unui răspuns afirmativ completați și următoarele informații, pentru fiecare proiect de act normativ publicat:

Denumirea proiectului:

Este menționată data postării pe site?

DA ☐

NU ☐

Există notă de fundamentare/expunere de motive/referat de aprobare privind necesitatea adoptării actului normativ propus?

DA ☐

NU ☐

Este publicat textul complet al proiectului actului respectiv?

DA ☐

NU ☐

Este menționat termenul limită până la care pot fi trimise în scris propuneri, sugestii, opinii privind proiectul de act normativ

DA ☐

NU ☐

Sunt menționate locul și modalitatea de trimitere a propunerilor, sugestiilor, opiniilor?

DA ☐

NU ☐

Denumirea proiectului:

Este menționată data postării pe site?

DA ☐

NU ☐

Există notă de fundamentare/expunere de motive/referat de aprobare privind necesitatea adoptării actului normativ propus?

DA ☐

NU ☐

Este publicat textul complet al proiectului actului respectiv?

DA ☐

NU ☐

Este menționat termenul limită până la care pot fi trimise în scris propuneri, sugestii, opinii privind proiectul de act normativ DA ☐ NU ☐

Sunt menționate locul și modalitatea de trimitere a propunerilor, sugestiilor, opiniilor? DA ☐ NU ☐

Denumirea proiectului:

Este menționată data postării pe site? DA ☐ NU ☐

Există notă de fundamentare/expunere de motive/referat de aprobare privind necesitatea adoptării actului normativ propus? DA ☐ NU ☐

Este publicat textul complet al proiectului actului respectiv? DA ☐ NU ☐

Este menționat termenul limită până la care pot fi trimise în scris propuneri, sugestii, opinii privind proiectul de act normativ DA ☐ NU ☐

Sunt menționate locul și modalitatea de trimitere a propunerilor, sugestiilor, opiniilor? DA ☐ NU ☐

Comentarii/Observații

1.2.Există pe site anunțuri privind *dezbaterele publice* organizate potrivit art. 6 alin. 7 și 8 din Legea nr. 52/2003? DA ☐ NU ☐

În cazul unui răspuns afirmativ completați și următoarele informații (pentru fiecare dezbatere publică în parte):

Tema dezbaterii publice

Este menționată data postării pe site a anunțului? DA ☐ NU ☐

Care este aceasta?

Este menționată data fixată pentru dezbateră publică? DA ☐ NU ☐

Care este aceasta?

Tema dezbaterii publice

Este menționată data postării pe site a anunțului? DA ☐ NU ☐

Care este aceasta?

Este menționată data fixată pentru dezbateră publică? DA ☐ NU ☐

Care este aceasta?

Comentarii/Observații

1.3.Există pe site anunțuri privind *ședințele publice* organizate, din oficiu, potrivit art. 7 din Legea nr. 52/2003? DA ☐ NU ☐

În cazul unui răspuns afirmativ completați și următoarele informații (pentru fiecare ședință publică în parte):

Este menționată data la care se va desfășura ședința publică? DA ☐ NU ☐

Este menționată ora la care se va desfășura ședința publică?	DA ☐	NU ☐
Este menționat locul în care se va desfășura ședința publică?	DA ☐	NU ☐
Este comunicată ordinea de zi a ședinței publice?	DA ☐	NU ☐
Este menționată data la care se va desfășura ședința publică?	DA ☐	NU ☐
Este menționată ora la care se va desfășura ședința publică?	DA ☐	NU ☐
Este menționat locul în care se va desfășura ședința publică?	DA ☐	NU ☐
Este comunicată ordinea de zi a ședinței publice?	DA ☐	NU ☐
Comentarii/Observații		
1.4. Există pe site <i>minutele</i> ședințelor publice? DA ☐ NU ☐		
Câte minute sunt publicate?		
În cazul unui răspuns afirmativ, completați următoarele informații despre conținutul minutilor:		
Cuprind rezumatul punctelor de vedere exprimate de participanți?	DA ☐	NU ☐
Cuprind rezultatul dezbaterilor?	DA ☐	NU ☐
Menționează votul fiecărui membru?	DA ☐	NU ☐
Comentarii/Observații		
1.5. Există, pe site, <i>rapoartele anuale</i> privind transparența decizională, publicate conform art. 12 alin. 2 din Legea nr. 52/2003? DA ☐ NU ☐		
Precizați anii pentru care au fost întocmite rapoartele		
Comentarii/Observații		

2. Informații vizită la sediul autorității		
Data la care a fost vizitată autoritatea publică		
Numele persoanei care a vizitat autoritatea publică		
2.1. Sunt afișate la sediu anunțuri privind <i>proiectele de acte normative</i> , conform art. 6 alin. 2 din Legea nr. 52/2003? DA ☐ NU ☐		
În cazul unui răspuns afirmativ completați următoarele informații (pentru fiecare proiect în parte):		
Denumirea proiectului		
Este menționată data afișării?	DA ☐	NU ☐

Există nota de fundamentare/expunere de motive/referat de aprobare privind necesitatea adoptării actului normativ propus? DA ☐ NU ☐

Există textul complet al proiectului actului respectiv? DA ☐ NU ☐

Este menționat termenul limită până la care pot fi trimise în scris propuneri, sugestii, opinii privind proiectul de act normativ? DA ☐ NU ☐

Sunt menționate locul și modalitatea de trimitere a propunerilor, sugestiilor, opiniilor? DA ☐ NU ☐

Denumirea proiectului

Este menționată data afișării? DA ☐ NU ☐

Există nota de fundamentare/expunere de motive/referat de aprobare privind necesitatea adoptării actului normativ propus? DA ☐ NU ☐

Există textul complet al proiectului actului respectiv? DA ☐ NU ☐

Este menționat termenul limită până la care pot fi trimise în scris propuneri, sugestii, opinii privind proiectul de act normativ? DA ☐ NU ☐

Sunt menționate locul și modalitatea de trimitere a propunerilor, sugestiilor, opiniilor? DA ☐ NU ☐

Denumirea proiectului

Este menționată data afișării? DA ☐ NU ☐

Există nota de fundamentare/expunere de motive/referat de aprobare privind necesitatea adoptării actului normativ propus? DA ☐ NU ☐

Există textul complet al proiectului actului respectiv? DA ☐ NU ☐

Este menționat termenul limită până la care pot fi trimise în scris propuneri, sugestii, opinii privind proiectul de act normativ? DA ☐ NU ☐

Sunt menționate locul și modalitatea de trimitere a propunerilor, sugestiilor, opiniilor? DA ☐ NU ☐

Notați locul exact al afișării privind proiectele de acte normative

Locul de afișare este: Accesibil ☐ Greu accesibil ☐

În cazul în care anunțurile nu menționează data afișării, precizați dacă există o altă modalitate de stabilire a acestei date și care este aceasta

Comentarii/Observații

2.2. Sunt afișate la sediu anunțurile *dezbatelor publice* organizate potrivit art. 6 alin. 7 și 8 din Legea nr. 52/2003? DA ☐ NU ☐

În cazul unui răspuns afirmativ completați și următoarele informații (pentru fiecare anunț în parte):

Tema dezbaterii publice

Este menționată data afișării anunțului? DA ☐ NU ☐

Care este aceasta?

Este menționată data fixată pentru dezbateră publică? DA ☐ NU ☐
Care este aceasta?

Tema dezbaterii publice
Este menționată data afișării anunțului? DA ☐ NU ☐
Care este aceasta?
Este menționată data fixată pentru dezbateră publică? DA ☐ NU ☐
Care este aceasta?

Notați locul exact al afișării, dacă este diferite de cel menționat la întrebarea 2.1.

Locul de afișare este: Accesibil ☐ Greu accesibil ☐

În cazul în care anunțurile nu menționează data afișării, precizați dacă există o altă modalitate de stabilire a acestei date și care este aceasta

Comentarii/Observații

2.3.Sunt afișate la sediu anunțurile privind ședințele publice organizate din oficiu, potrivit art. 7 din Legea nr. 52/2003? DA ☐ NU ☐

În cazul unui răspuns afirmativ completați și următoarele informații (pentru fiecare ședință publică în parte):

Este menționată data la care se va desfășura ședința publică?	DA ☐	NU ☐
Este menționată ora la care se va desfășura ședința publică?	DA ☐	NU ☐
Este menționat locul în care se va desfășura ședința publică?	DA ☐	NU ☐
Este comunicată ordinea de zi a ședinței publice?	DA ☐	NU ☐

Este menționată data la care se va desfășura ședința publică?	DA ☐	NU ☐
Este menționată ora la care se va desfășura ședința publică?	DA ☐	NU ☐
Este menționat locul în care se va desfășura ședința publică?	DA ☐	NU ☐
Este comunicată ordinea de zi a ședinței publice?	DA ☐	NU ☐

Notați locul exact al afișării, dacă este diferite de cel menționat la întrebarea 2.1.

Locul de afișare este: Accesibil ☐ Greu accesibil ☐

Comentarii/Observații

2.4.Sunt afișate la sediu minutele ședințelor publice? DA ☐ NU ☐

Câte minute sunt afișate?

În cazul unui răspuns afirmativ, completați următoarele informații despre conținutul minuterilor:

Cuprind rezumatul punctelor de vedere exprimate de participanți? DA ☐ NU ☐

Cuprind rezultatul dezbaterilor?	DA ☐	NU ☐
Menționează votul fiecărui membru?	DA ☐	NU ☐
Notăți locul exact al afișării, dacă este diferite de cel menționat la întrebarea 2.1.		
Locul de afișare este:	Accesibil ☐	Greu accesibil ☐
Comentarii/Observații		
2.5.Sunt afișate la sediu <i>rapoartele anuale</i> privind transparența decizională, publicate conform art. 12 alin. 2 din Legea nr. 52/2003? DA ☐ NU ☐		
Precizați anii pentru care au fost întocmite rapoartele		
Notăți locul exact al afișării, dacă este diferite de cel menționat la întrebarea 2.1.		
Locul de afișare este:	Accesibil ☐	Greu accesibil ☐
Comentarii/Observații		

3. Informații despre monitoarele oficiale locale 3.1.În județul în care își are sediul autoritatea publică există monitorul oficial al județului prevăzut de Ordonanța Guvernului nr.75/2003 privind organizarea și funcționarea serviciilor publice de editare a monitoarelor oficiale ale unităților administrativ –teritoriale? DA ☐ NU ☐ În cazul unui răspuns afirmativ, vă rugăm să detaliați răspunsul 3.2.În localitatea în care își are sediul autoritatea publică există monitorul oficial al județului prevăzut de Ordonanța Guvernului nr.75/2003 privind organizarea și funcționarea serviciilor publice de editare a monitoarelor oficiale ale unităților administrativ –teritoriale? DA ☐ NU ☐ În cazul unui răspuns afirmativ, vă rugăm să detaliați răspunsul Comentarii/Observații

A 2a luna –prima saptamana

3. Informații despre cererea depusă, în temeiul art.6 alin.1 teza finală din Legea nr.52/2003

3.1. Data la care ați depus/trimis cererea

3.2. Modalitatea de depunere a cererii

Prin registratura autorității publice ☐; precizați numărul de înregistrare

Prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire ☐; precizați data din confirmarea de primire

3.3. Ați primit răspuns la cererea dvs depusă în temeiul art.6 alin.1 teza finală din Legea nr.52/2003? DA ☐ NU ☐

În cazul unui răspuns afirmativ, vă rugăm să anezați răspunsul

Comentarii/Observații

3. Informații despre cererea depusă, în temeiul Legii nr.544/2001

3.4. Data la care ați depus/trimis cererea

3.5. Modalitatea de depunere a cererii

Prin registratura autorității publice ☐; precizați numărul de înregistrare

Prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire ☐; precizați data din confirmarea de primire

3.6. Ați primit răspuns la cererea dvs depusă în temeiul art.6 alin.1 teza finală din Legea nr.52/2003? DA ☐ NU ☐

În cazul unui răspuns afirmativ, vă rugăm să anezați răspunsul

Comentarii/Observații

4. Participarea la ședințele publice

4.1. Ați aflat de desfășurarea ședinței publice din:

Monitorizarea site-urilor ☐

Mass-media ☐

Deplasarea săptămânală la sediu ☐

4.2. Detaliați tema/ordinea de zi a ședinței publice la care ați participat

4.3. La ședință au fost prezenți și alți cetățeni? DA ☐ NU ☐

În cazul unui răspuns afirmativ, vă rugăm să menționați numărul aproximativ al acestora

4.4.Cetățenii prezenți au făcut recomandări? DA ☐ NU ☐

In cazul unui răspuns afirmativ, vă rugăm să menționați numărul aproximativ al acestora

4.5.Care a fost reacția/comportamentul autorităților, în timpul ședinței, la primirea recomandărilor și pe parcursul dialogului cu cetățenii?

Comentarii/Observații

5. Participarea la dezbateri publică

Tema dezbaterii publice

Precizați ziua participării la dezbateri publică

Numele persoanei care a participat la dezbateri publică

5.1.Detaliați recomandările făcute de organizația dvs.

5.2.Au fost prezenți și alți cetățeni/organizații? DA ☐ NU ☐

În cazul unui răspuns afirmativ, vă rugăm să menționați numărul aproximativ al acestora.

5.3.Cetățenii/organizațiile prezente au făcut recomandări? DA ☐ NU ☐

In cazul unui răspuns afirmativ, vă rugăm să menționați numărul aproximativ al acestora

5.4.Care a fost reacția/comportamentul autorităților, în timpul dezbaterii, la primirea recomandărilor și pe parcursul dialogului?

Comentarii/Observații

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ SANITARĂ VETERINARĂ
ȘI PENTRU SIGURANȚA ALIMENTELOR
SERVICIUL COMUNICARE ȘI SISTEME INFORMAȚIONALE**

București, Str. Negustori, nr. 1B, sect. 2, cod postal 023951; tel: 3157875, fax: 3124967; e-mail: office@ansv.ro

Nr. 99/18.01.2007

**RAPORT DE EVALUARE
A IMPLEMENTĂRII LEGII NR. 52/2003 ÎN ANUL 2006**

Numele autorității sau instituției publice: ANSVSA

INDICATORI	cod	RASPUNS
A. Procesul de elaborare a actelor normative		
1. Numărul proiectelor de acte normative adoptate în 2006	A1	122
2. Numărul proiectelor de acte normative care au fost anunțate în mod public	A2	20
Dintre acestea, au fost anunțate în mod public:		
a. pe site-ul propriu	A2_1	X
b. prin afisare la sediul propriu	A2_2	-
c. prin mass-media	A2_3	-
3. Numărul de cereri primite pentru furnizarea de informații referitoare la proiecte de acte normative	A3	-
Din care, solicitate de:		
a. persoane fizice	A3_1	-
b. asociații de afaceri sau alte asociații legal constituite	A3_2	-
4. Numărul proiectelor transmise persoanelor fizice care au depus o cerere pentru primirea informațiilor referitoare la proiectul de act normativ	A4	-
5. Numărul proiectelor transmise asociațiilor de afaceri și altor asociații legal constituite	A5	-
6. Numărul persoanelor responsabile pentru relația cu societatea civilă care au fost desemnate	A6	-
7. Numărul total al recomandărilor primite	A7	-
8. Numărul total al recomandărilor incluse în proiectele de acte normative	A8	-
9. Numărul întâlnirilor organizate la cererea asociațiilor legal constituite	A9	-
10. Numărul proiectelor de acte normative adoptate în anul 2006 fără a fi obligatorie dezbaterea publică a acestora (au fost adoptate în procedura de urgență sau conțin informații care le exceptează de la aplicarea Legii nr. 52/2003, conform art. 5)	A10	-
B. Procesul de luare a deciziilor		
1. Numărul total al ședințelor publice (stabilite de instituțiile publice)	B1	-
2. Numărul ședințelor publice anunțate prin:		
a. afișare la sediul propriu	B2_1	-
b. publicare pe site-ul propriu	B2_2	-
c. mass-media	B2_3	-

3. Numărul estimat al persoanelor care au participat efectiv la ședințele publice (exclusiv funcționarii)	B3	-
4. Numărul ședințelor publice desfășurate în prezența mass-media	B4	-
5. Numărul total al observațiilor și recomandărilor exprimate în cadrul ședințelor publice	B5	-
6. Numărul total al recomandărilor incluse în deciziile luate	B6	-
7. Numărul ședințelor care nu au fost publice, cu motivația restricționării accesului:		
a. informații exceptate	B7_1	-
b. vot secret	B7_2	-
c. alte motive (care ?)	B7_3	-
8. Numărul total al proceselor verbale (minuta) ședințelor publice	B8	-
9. Numărul proceselor verbale (minuta) făcute publice	B9	-
C. Cazurile în care autoritatea publică a fost acționată în justiție		
1. Numărul acțiunilor în justiție pentru nerespectarea prevederilor legii privind transparența decizională intentate administrației publice:		
a. rezolvate favorabil reclamantului	C1_1	-
b. rezolvate favorabil instituției	C1_2	-

ȘEF SERVICIU

Dr. Alina MONEA

Întocmit de: Raluca Simionescu